

Brussell, 4 ta' Ġunju 2025
(OR. en)

9430/25
ADD 1

Fajl Interistituzzjonali:
2013/0072 (COD)

AVIATION 63
CONSOM 92
CODEC 690

NOTA

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
lil:	Kunsill
Nru dok. Cion:	COM(2023) 130 final
Suġġett:	Proposta għal regolament li jemenda r-Regolament (KE) Nru 261/2004 li jistabbilixxi regoli komuni dwar il-kumpens u l-assistenza għal passiġġieri fil-każ li ma jithallewx jitilgħu u ta' kancellazzjoni jew dewmien twil ta' titjiriet u r-Regolament (KE) Nru 2027/97 dwar ir-responsabbiltà ta' trasportaturi bl-ajru fejn jidhol it-trasport bl-ajru tal-passiġġieri u l-bagalji tagħhom - Qbil politiku

Id-delegazzjonijiet isibu fl-Anness it-test ta' kompromess propost mill-Presidenza.

2013/0072 (COD)

Proposta għal

REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

li jemenda r-Regolament (KE) Nru 261/2004 li jistabbilixxi regoli komuni dwar il-kumpens u l-assistenza għal passiġġieri fil-każ li ma jithallewx jitolgħu u ta' kanċellazzjoni jew dewmien twil ta' titjiriet u r-Regolament (KE) Nru 2027/97 dwar ir-responsabbiltà ta' trasportaturi bl-ajru fejn jidhol it-trasport bl-ajru tal-passiġġieri u l-bagalji tagħhom

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 100(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mingħand il-Kummissjoni Ewropea,

Wara li ntbagħat l-abbozz ta' att leġiżlattiv lill-Parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew¹,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni²,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġiżlattiva ordinarja,

¹ ĠU C , , p. .

² ĠU C , , p. .

Billi:

- (1) Ir-Regolament (KE) Nru 261/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Frar 2004 li jistabbilixxi regoli komuni dwar il-kumpens u l-assistenza għal passigġieri fil-każ li ma jithallewx jitolgħu u ta' kanċellazzjoni jew dewmien twil ta' titjiriet, u li jhassar ir-Regolament (KEE) Nru 295/91³, u r-Regolament (KE) Nru 2027/97 tal-Kunsill tad-9 ta' Ottubru 1997 dwar ir-responsabbiltà tat-trasportaturi bl-ajru fir-rigward tat-trasport ta' passigġieri u l-bagalji tagħhom bl-ajru⁴ kkontribwew b'mod sinifikanti għall-protezzjoni tad-drittijiet tal-passigġieri tal-ajru meta l-pjanijiet tal-ivvjagġar tagħhom jigu interrotti minhabba imbark miċhud, dewmien twil ta' titjiriet, kanċellazzjonijiet jew gestjoni hażina tal-bagalji.
- (2) Madankollu, għadd ta' nuqqasijiet, li haġġu waqt l-implimentazzjoni tad-drittijiet skont ir-Regolamenti, xekklu l-potenzjal shih tagħhom fejn tidhol il-protezzjoni tal-passigġieri. Sabiex tigi żgurata applikazzjoni aktar effettiva, effiċjenti u konsistenti tad-drittijiet tal-passigġieri tal-ajru madwar l-Unjoni, hemm bżonn sensiela ta' aġġustamenti fil-qafas legali attwali. Dan saħqu r-Rapport tal-2010 tal-Kummissjoni dwar iċ-Ċittadinanza tal-UE: Inżarmaw l-ostakli għad-drittijiet taċ-ċittadinanza tal-UE⁵ li haġġu miżuri biex jigu żgurati gabra ta' drittijiet komuni partikolarment għall-passigġieri tal-ajru u l-infurzar xieraq ta' dawn id-drittijiet.
- (2a) L-Istudju b'mandat u ppubblikat mill-Kummissjoni fl-2020 (minn hawn 'il quddiem "l-Istudju") wera li l-prijorità ewlenija tal-passigġieri hija li jingħataw assistenza f'każ ta' tfixkil fil-vjaġġ u li jigu offruti rotta alternattiva sabiex jaslu fid-destinazzjoni tagħhom malajr kemm jista' jkun. L-Istudju wera li l-hlas ta' kumpens jiġi t-tielet fl-ordni tal-prijoritajiet. Min-naħa l-oħra, l-Istudju wera wkoll li l-kostijiet assoluti u relattivi mgarrba mit-trasportaturi tal-ajru bl-implimentazzjoni tar-Regolament 261/2004 żdiedu b'mod sinifikanti mill-2011 b'riskju li jirriżultaw frestrizzjoni fl-għadd ta' rotot operati jew fi tnaqqis fil-konnettività offruta lill-passigġieri fuq terminu ta' żmien fit-tul. Għaldaqstant, jenħtieġ li r-revizjoni tar-Regolament 261/2004 tiffoka b'mod partikolari fuq id-drittijiet tal-passigġieri għall-assistenza u l-għoti ta' rotta ġdida, filwaqt li jitqiesu l-inċentivi ekonomiċi għat-trasportaturi tal-ajru u l-impatti fuq il-konnettività.

³ ĠU L 46, 17.2.2004, p. 1

⁴ ĠU L 285, 17.10.1997, p. 1; modifikat fil-ĠU L 140, 30.5.2002, p. 2

⁵ COM(2010) 603 final

- (2b) Jenhtieg li l-passigġieri li jivvjagġaw fuq titjira koperta minn Obbligi ta' Servizz Pubbliku, b'tariffa shiha jew imnaqqsa, ikunu soġġetti għall-istess drittijiet skont dan ir-Regolament.
- (3) Sabiex tiżdied iċ-ċertezza legali għat-trasportaturi u l-passigġieri tal-ajru, hemm bżonn definizzjoni iktar preċiża tal-kunċett ta' "ċirkostanzi straordinarji", li tqis is-sentenza tal-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja fil-kawża C-549/07 (Wallentin-Hermann) li tinterpreta l-verżjoni oriġinali tar-Regolament 261/2004. Jenhtieg li definizzjoni bħal din tiġi ċċarata aktar b'listi mhux eżawrjenti ta' ċirkostanzi li jkunu ddefiniti biċ-ċar bħala straordinarji jew le. Jenhtieg li l-Kummissjoni tirrieżamina l-lista ta' ċirkostanzi straordinarji kull tliet snin u tipproponi, kif xieraq, li l-Parlament Ewropew u l-Kunsill jaġġornaw dik il-lista.
- (3a) Fil-verżjoni oriġinali tar-Regolament 261/2004, kif interpretata mill-Qorti fil-Kawża C-549/07 (Wallentin-Hermann), problema teknika mhux mistennija ma tqisitx bħala ċirkostanza straordinarja, hlief meta tkun limitata għal difett moħbi fil-manifattura żvelat mill-manifattur tal-inġenju tal-ajru jew minn awtorità kompetenti, jew hsara lill-inġenju tal-ajru kkawżata minn atti ta' sabotagġ jew terroriżmu. Madankollu, fid-dawl tal-esperjenza miksuba u minhabba l-importanza prevalenti li jiġi żgurat li d-drittijiet mogħtija lill-passigġieri skont dan ir-Regolament ma jkunux ta' detriment għas-sikurezza, jenhtieg li f'ċerti kundizzjonijiet kwistjonijiet tekniċi dwar ċertu tagħmir jiġu meqjusa bħala ċirkostanzi straordinarji.
- (3b) Fil-verżjoni oriġinali tar-Regolament 261/2004, kif interpretata mill-Qorti fil-Kawża Magħquda C-156/22, C-157/22 u C-158/22 (TAP Portugal), l-assenza mhux mistennija minhabba mard jew saħansitra mewt mhux mistennija, flit qabel it-tluq ta' titjira, ta' membru tal-ekwipaġġ li l-preżenza tiegħu hija essenzjali għall-operat tat-titjira ma tqisitx bħala ċirkostanza straordinarja. Madankollu, minkejja li t-trasportaturi tal-ajru għandhom id-dmir li jieħdu l-miżuri raġonevoli kollha biex jiżguraw is-sostituzzjoni tal-bdot, tal-kobdot jew tal-ekwipaġġ tal-kabina minimu meħtieġ, l-iżgurar tal-konformità ma' dak l-obbligu fil-prattika barra mill-bażijiet tas-servizz tat-trasportatur jehtieg żmien konsiderevoli u kostijiet finanzjarji għoljin. Għalhekk, huwa xieraq li jiġi previst li l-mard jew il-mewt mhux mistennija ta' tali membru essenzjali tal-ekwipaġġ, pereżempju meta sseħħ fil-jum ta' qabel it-tluq tat-titjira, barra mill-bażijiet tas-servizz ta' trasportatur tal-ajru, jenhtieg li jitqies bħala ċirkostanza straordinarja.

- (3c) Fil-verżjoni originali tar-Regolament 261/2004, kif interpretata mill-Qorti fil-Kawżi C-28/20 (Airhelp Ltd), C-195/17 (Krüsemann et al), C-613/20 (Eurowings) u C-287/20 (Ryanair), l-istrajkijiet tal-persunal tal-linji tal-ajru ma tqisux bħala ċirkostanzi straordinarji. Madankollu, meta jsehh strajk, ċerti talbiet ma jaqghux taht il-kompetenza tat-trasportatur tal-ajru u ma jkunux fil-kontroll tiegħu, bħal bidliet fl-età tal-irtirar jew fil-kontribuzzjonijiet finanzjarji li jistgħu jiġu indirizzati biss mill-awtoritajiet pubbliċi. Għalhekk, huwa xieraq li jiġi previst li ċerti strajkijiet mill-persunal tal-linji tal-ajru jenhtieg li jitqiesu bħala ċirkostanzi straordinarji.
- (4) Fil-verżjoni originali tar-Regolament 261/2004, kif interpretata mill-Qorti fil-Kawża C-173/07 (Emirates), il-kunċett ta' "titjira" fis-sens tar-Regolament Nru 261/2004 ma ġiex definit iżda tqies bħala li jikkonsisti essenzjalment minn operazzjoni ta' trasport bl-ajru, bħala "unità" ta' tali trasport, li ssir minn trasportatur tal-ajru li jiffissa l-itinerarju tagħha. Sabiex tiġi evitata l-inċertezza u fid-dawl tal-esperjenza miksuba, jenhtieg li issa tingħata definizzjoni aktar ċara ta' "titjira", kif ukoll il-kunċetti assoċjati ta' "titjira ta' konnessjoni" u "vjaġġ".
- (4a) Fil-verżjoni originali tar-Regolament 261/2004, kif interpretata mill-Qorti fil-Kawża C-537/17 (Wegener), ir-Regolament kien japplika għal kwalunkwe parti ta' titjira li kienet parti minn vjaġġ wiehed irrispettivament minn fejn sehhet it-titjira, inkluż titjiriet operati għalkollox barra mill-Unjoni. Meta l-punt tat-tluq inizzjali jkun jinsab fit-territorju ta' Stat Membru li għalih japplikaw it-Trattati, jew, meta t-trasportatur tal-ajru li jopera jkun trasportatur tal-ajru tal-Unjoni li jopera, meta d-destinazzjoni finali tal-vjaġġ tkun tinsab fit-territorju ta' Stat Membru li għalih japplikaw it-Trattati, jenhtieg li japplika dan ir-Regolament.
- (4b) L-Istudju wera livell oghla ta' konformità mar-Regolament 261/2004 mit-trasportaturi tal-ajru tal-Unjoni. Għalhekk, jekk jerga' jkun hemm kundizzjonijiet ekwi bejn it-trasportaturi tal-ajru tal-Unjoni u dawk mhux tal-Unjoni u tittejjeb is-sostenibbiltà ekonomika tat-trasportaturi tal-ajru tal-Unjoni, dan jagħti appoġġ lit-trasportaturi tal-ajru tal-Unjoni u fl-aħħar mill-aħħar itejjeb il-protezzjoni tal-passiġġieri b'mod ġenerali.

- (4ba) L-Artikolu 349 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea jirrikonoxxi l-karatteristiċi speċjali tar-reġjuni ultraperiferiċi, b'mod partikolari minhabba li huma remoti. Fid-dawl tal-esperjenza miksuba bir-Regolament 261/2004, huwa meħtieġ li jiġu previsti dispożizzjonijiet xierqa biex jiġu żgurati l-kontinwità territorjali mar-reġjuni ultraperiferiċi Franċiżi u l-inkluzjoni mal-Unjoni kollha, għall-benefiċċju aħħari tal-passiġġieri. Minhabba l-karatteristiċi speċifiċi tal-vjaġġi bejn ir-reġjuni ultraperiferiċi u territorju ieħor tal-UE, jenħtieġ li l-passiġġieri fuq tali vjaġġi jiġu trattati skont id-distanza reali tal-vjaġġi.
- (4c) Greenland hija soġġetta għal kundizzjonijiet meteoroloġiċi partikolarment horox, u hija kkaratterizzata minn densità tal-popolazzjoni baxxa hafna u l-bogħod tal-postijiet popolati tagħha. Biex tiġi żgurata l-konnettività u biex tinzamm id-disponibbiltà tat-titjiriet go Greenland, jenħtieġ li t-titjiriet go Greenland ma jkunux koperti mill-obbligi dwar il-kumpens, inkluz meta daww it-titjiriet ikunu titjiriet ta' konnessjoni li jaslu fit-territorju ta' Stat Membru li għalih japplikaw it-Trattati, jew jitilqu minnu.
- (4d) Jenħtieġ li r-Regolament 261/2004 jkun mingħajr preġudizzju għall-istatus tal-istmu ta' Ġibiltà li fih jinsab l-ajruport ta' Ġibiltà u s-sovranità fuqu u l-pożizzjoni legali tar-Renju ta' Spanja f'dak ir-rigward u, filwaqt li jitqiesu ċ-ċirkostanzi attwali u sabiex tiġi pprovduta ċertezza legali, jenħtieġ li jiġi speċifikat li r-regoli fir-Regolament 261/2004 ma japplikawx għall-ajruport ta' Ġibiltà hlief meta, wara soluzzjoni tat-tilwima tiegħu mar-Renju Unit, ir-Renju ta' Spanja jkun f'pożizzjoni li jeżerċita kontroll effettiv fuq l-ajruport imsemmi u li jiżgura l-applikazzjoni tar-regoli stipulati f'dan ir-Regolament għal dak l-ajruport u tkun għet ippubblikata notifika ta' dan fil-Ġurnal Uffiċjali.
- (4e) Il-biljetti jinħarġu jew jiġu awtorizzati mit-trasportatur tal-ajru li jopera wara l-konkluzjoni ta' kuntratt ta' trasport bl-ajru ma' passiġġier. Jenħtieġ li dawn ikunu jistgħu jiġu identifikati permezz ta' numru uniku tal-biljett u jkun fihom referenza unika relatata mal-kuntratt ta' trasport bl-ajru mahruġ waqt il-prenotazzjoni. Jenħtieġ li jkopru titjira jew titjira ta' konnessjoni waħda ta' vjaġġ, mingħajr ma jitqiesu l-waqfiet intermedji għal finijiet tekniċi u operattivi. Jenħtieġ li jkun fihom diversi punti ta' informazzjoni rigward dik it-titjira jew it-titjira ta' konnessjoni bħad-data tat-titjira, it-tluq u l-wasla, il-ħinijiet skedati tat-tluq u tal-wasla, l-isem u l-kunjom tal-passiġġier, in-numru tat-titjira u l-isem tat-trasportatur tal-ajru li jopera.

- (5) Fil-kawża C-22/11 (Finnair), il-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja ddecidiet li l-kunċett ta' "imbark miċhud" għandu jiġi interpretat bħala relatat mhux biss ma' każijiet ta' imbark miċhud minhabba eċċessi fil-prenotazzjoni, iżda anki ma' dawk ta' imbark miċhud għal raġunijiet oħra, bħal raġunijiet operattivi. Jenhtieg li l-passiġġieri li jkunu pprezentaw ruħhom għall-imbark u li ma jithallewx jitlegħu jew li jkunu ġew infurmati minn qabel li, kontra r-rieda tagħhom, mhux ser jithallew jitlegħu jiġu rimborżati mingħajr dewmien żejjed.
- (5a) Fl-istess hin, hemm raġunijiet validi biex passiġġieri ma jithallewx jitlegħu, bħal raġunijiet ta' saħha, sikurezza, sigurtà, jew dokumentazzjoni tal-ivvjaġġar inadegwata. It-trasportaturi tal-ajru għandhom ukoll raġunijiet validi biex jiċhdu l-imbark lill-passiġġieri li juru mgħiba problematika li thedded is-sikurezza jew is-sigurtà ta' titjira, kif imsemmi fil-Konvenzjoni emendata dwar ir-Reati u Ċerti Atti Oħra Mwettqa abbord Inġenji tal-Ajru. Jenhtieg li t-trasportatur tal-ajru li jopera jgħorr l-oneru tal-prova.
- (7) Sabiex jittejbu l-livelli ta' protezzjoni, jenhtieg li l-passiġġieri ma jiċċahdux l-imbark fuq titjira ta' ritorn għar-raġuni li ma jkunux hađu t-titjira ta' hruġ tal-istess kuntratt ta' trasport bl-ajru.
- (8) Bhalissa, il-passiġġieri kultant jiġu ppenalizzati għal żbalji ta' ortografija fl-ismijiet tagħhom bl-applikazzjoni ta' tariffi amministrattivi punittivi. Jenhtieg li korrezzjonijiet raġonevoli ta' żbalji fil-prenotazzjoni, jew fil-każ ta' bidla amministrattiva, jingħataw mingħajr hlas sakemm dawn ma jimplikawx bidla fil-hinijiet, id-data, l-itinerarju jew il-passiġġier.
- (9) Jenhtieg li f'każijiet ta' kancellazzjoni, l-għażla bejn ir-riċevuta ta' rimborż, l-issoktar tal-vjaġġ permezz tal-ghoti ta' rotta alternattiva jew l-ivvjaġġar f'data aktar tard tkun id-deċiżjoni tal-passiġġier u mhux tat-trasportatur tal-ajru.
- (9a) Għall-vjaġġ 'il barra f'każ ta' vjaġġi qosra, dewmien ta' aktar minn tliet sigħat jista' jċaħhad il-vjaġġ mill-iskop tiegħu. F'każijiet bħal dawn, jenhtieg li jiġi definit limitu aktar baxx għal dewmien li lil hinn minnu t-trasportatur tal-ajru li jopera titjira mdewma jenhtieg li joffri lill-passiġġieri kkonċernati rimborż, rotta alternattiva u kumpens.

- (10) Jenhtieg li l-korpi ta' tmexxija tal-ajruporti, fl-ajruporti li t-traffiku annwali tagħhom ma jkunx inqas minn ħames miljun moviment ta' passigġieri, u l-fornituri ta' servizzi essenzzjali tal-ajruporti, b'mod partikolari t-trasportaturi tal-ajru u l-fornituri ta' groundhandling, jikkooperaw biex itaffu kemm jista' jkun l-impatt ta' każijiet multipli ta' tfixkil fit-titjiriet fuq il-passigġieri. Għal dan il-ghan, jenhtieg li l-korpi ta' tmexxija tal-ajruporti jhejju pjanijiet ta' kontingenza għal tali okkorrenzi u jaħdmu flimkien fl-iżvilupp ta' tali pjanijiet. Fl-ajruporti l-oħra kollha, jenhtieg li l-korpi ta' tmexxija tal-ajruport jagħmel l-isforzi raġonevoli kollha biex jikkoordina u jagħmel arrangamenti mal-utenti tal-ajruport biex jinforma lill-passigġieri li jithallew l-art f'sitwazzjonijiet li jwasslu biex għadd konsiderevoli ta' passigġieri jithallew l-art.
- (10a) Jenhtieg li r-Regolament (KE) Nru 261/2004 jinkludi esplicitament id-dritt għal kumpens għall-passigġieri li jsofru dewmien twil, f'konformità mas-sentenza tal-Qorti Ewropea tal-Gustizzja fil-Kawżi Kongunta C-402/07 u C-432/07 (Sturgeon). F'konformità mal-prinċipju ta' trattament ugwali msemmi f'dik is-sentenza, jenhtieg li japplikaw l-istess regoli ta' rimborż, l-ghoti ta' rotta alternattiva u kumpens.
- (11) Is-sentenza Sturgeon irreferiet għal limitu ta' hin ta' tliet sigħat biex jiskatta l-kumpens f'każijiet ta' dewmien. Madankollu, l-esperjenza miksuba minn wara l-adozzjoni tar-Regolament 261 turi li ħafna dewmien ma jistax jiġi solvut fi żmien it-tliet sigħat imsemmija f'dik is-sentenza u limitu qasir jista' jżid l-għadd ta' kanċellazzjonijiet ta' titjiriet fejn it-trasportaturi tal-ajru jnaqqsu l-effetti indiretti ta' titjiriet imdewma fuq it-titjiriet sussegwenti billi jikkancellaw titjira waħda jew diversi titjiriet biex jippożizzjonaw l-ingenju tal-ajru mill-gdid għal titjira li jmiss. Fil-biċċa l-kbira taċ-ċirkostanzi, il-passigġier xorta jippreferi dewmien milli kanċellazzjoni minħabba li l-passigġier ikollu aktar ċertezza li jasal fid-destinazzjoni mal-ewwel opportunità. Fuq ħafna rotot, il-frekwenza tat-titjiriet hija limitata, u f'każijiet ta' kanċellazzjoni, il-passigġier ma jistax jingħata rotta alternattiva minnufih. Għalhekk, iż-żieda fil-limitu ta' hin tippreżenta vantaġġ għall-passigġier.
- (11a) Bl-ghan li tinzamm il-konnettività, jenhtieg li jiżdiedu l-limiti fejn, jekk jinqabżu, id-dewmien jagħti lok għal dritt għal kumpens, biex jittiehed kont tal-impatt finanzjarju u ta' kompetittività fuq is-settur. B'dan il-mod, ser ikun possibbli li jiġi evitat li jingħata inċentiv għal kwalunkwe żieda fil-frekwenza ta' kanċellazzjonijiet jew restrizzjonijiet fl-għadd ta' rotot operati jew tnaqqis fil-konnettività offruta lill-passigġieri fuq terminu ta' żmien fit-tul. Sabiex jiġi żgurat li l-passigġieri li jivvjagġaw fl-UE jiffaċċjaw kundizzjonijiet omogenji għall-kumpens, jenhtieg li l-limitu jkun l-istess għall-ivvjagġar kollu fl-Unjoni.

- (11b) Il-kumpens standardizzat fil-verżjoni oriġinali tar-Regolament 261/2004 jservi biex jikkumpensa telf ta' hin li huwa komuni għall-passiġġieri kollha filwaqt li l-ammonti ffissati fil-verżjoni oriġinali tar-Regolament 261/2004 jistgħu f'bosta każijiet imorru lil hinn mill-valur tad-dannu mgarrab mill-passiġġieri kif stabbilit minn studji ekonomiċi. Għaldaqstant huwa xieraq li jiġu definiti limiti differenti għall-kumpens skont id-distanza tat-titjira mfixkla u d-dewmien fil-wasla.
- (11c) F'konformità mal-isforzi tal-Unjoni biex tippromwovi mobbiltà b' impatt newtrali fuq il-klima u li ma tagħmilx ħsara lill-ambjent, huwa xieraq ukoll li jiġi żgurat li l-oqfsa regolatorji għad-drittijiet tal-passiġġieri tal-modi tat-trasport jikkonverġu sa fejn ikun possibbli u li l-kumpensi jingiebu fl-istess livell għall-modi tat-trasport kollha.
- (12) Sabiex tiġi żgurata ċ-ċertezza legali, jenħtieġ li r-Regolament (KE) Nru 261/2004 jikkonferma esplicitament li t-tibdil fl-iskedi tat-titjiriet għandu impatt simili fuq il-passiġġieri bħall-kancellazzjonijiet u d-dewmien u għaldaqstant jenħtieġ li jirrizulta fl-istess drittijiet.
- (13) Jenħtieġ li l-passiġġieri li jtilfu titjira ta' konnessjoni li tkun parti minn vjaġġ b'rizultat ta' tfixkil ta' titjira preċedenti jiġu assistiti kif xieraq waqt li jkunu qed jistennew li jingħataw rotta alternattiva. F'każijiet bħal dawn, f'konformità mal-prinċipju ta' trattament ugwali, jenħtieġ li l-passiġġieri jkunu intitolati għal kumpens meta jaslu fid-destinazzjoni finali tat-titjira jew tat-trasport alternattiv tagħhom, fuq bażi simili għall-passiġġieri li jsofru minn tfixkil ta' titjiriet diretti.
- (13a) Fil-hin tal-prenotazzjoni u qabel ix-xiri tal-biljetti, jenħtieġ li t-trasportaturi tal-ajru, jew, skont il-każ, l-intermedjarji jinfurmaw b'mod ċar lill-passiġġieri jekk il-pjanijiet tal-ivvjaġġar tagħhom ikunux koperti minn kuntratt ta' trasport bl-ajru wiehed u dwar id-drittijiet tagħhom skont ir-Regolament, b'mod partikolari fir-rigward ta' titjiriet ta' konnessjoni mitlufa.
- (14) Sabiex titjieb il-protezzjoni tal-passiġġieri, jenħtieġ li jiġi ċċarat li l-passiġġieri li jsofru minn dewmien jibbenefikaw mid-drittijiet għal assistenza u kumpens irrISPettivament minn jekk dawn ikunux qed jistennew fit-terminal tal-ajruport jew jekk ikunux diġà bilqiegħda abbord l-ajruplan. Madankollu, minhabba li fil-każ tal-aħħar ma jkollhomx aċċess għas-servizzi disponibbli fit-terminal, jenħtieġ li d-drittijiet tagħhom jissahhu fir-rigward tal-htigijiet bażiċi u fir-rigward tad-dritt għal żbark. Id-dritt għal żbark jista' jkun limitat biss jekk ikun hemm raġunijiet relatati mas-sikurezza, l-immigrazzjoni, il-kontroll tat-traffiku tal-ajru jew is-sigurtà. Jekk trasportatur tal-ajru jkun wasal biex jiżbarka l-passiġġieri iżda jiġi infurmat mill-awtoritajiet tal-kontroll tat-traffiku tal-ajru li t-titjira waslet biex titlaq, jenħtieġ li jithalla jirrifjuta li jiżbarka l-passiġġieri.

- (15) Fejn passigġier ikun għażel rotta alternattiva mal-ewwel opportunità, it-trasportatur tal-ajru hafna drabi jagħmel l-għoti tar-rota alternattiva kundizzjonali għad-disponibbiltà ta' postijiet fuq is-servizzi tiegħu stess, u b'hekk iċaħhad lill-passiġġieri tiegħu d-dritt li jagħzlu rotta alternattiva disponibbli aktar malajr minn servizzi alternattivi. Għalhekk, jenhtieg li t-trasportatur jipproponi wkoll għażliet oħra għall-għoti ta' rotta alternattiva, inkluż lejn ajruport alternattiv, b'rotta differenti, fuq servizzi ta' trasportatur ieħor jew b'modi oħra ta' trasport fejn dan jista' jhaffef ir-rota alternattiva. Jenhtieg li l-għoti ta' rotta alternattiva jkun soġġett għad-disponibbiltà ta' postijiet bilqiegħda. Jenhtieg li, jekk it-trasportatur tal-ajru ma jkunx offra rotta alternattiva u l-hin ta' stennija akkumulat jitwal b'mill-inqas tliet sığhat, il-passiġġier ikollu d-dritt li jippjana r-rota alternattiva tiegħu sabiex jilhaq id-destinazzjoni finali tiegħu mingħajr dewmien bla bżonn. Jenhtieg li din ir-rota alternattiva, b'kundizzjonijiet, tkun bi spejjeż tat-trasportatur tal-ajru u f'kundizzjonijiet tat-trasport komparabbli.
- (15a) Jenhtieg li, meta l-passiġġieri jingħataw rotta alternattiva, it-trasportaturi tal-ajru jippruvaw jiżguraw li l-passiġġieri jkunu jistgħu jivvjaġġaw bil-bagalji tagħhom, inkluż il-bagalji li għaddew u dawk li ma għaddewx miċ-check-in. Jenhtieg li trasportatur tal-ajru jithalla jipproċedi mod ieħor mill-passiġġier jekk ir-restrizzjonijiet fuq it-trasport tal-bagalji jkunu kkawżaw aktar dewmien lill-passiġġieri li jkunu qed jistennew l-għoti ta' rotta alternattiva, mingħajr preġudizzju għar-responsabbiltà tiegħu fir-rigward tal-bagalji tal-passiġġieri rregolata mir-Regolament Nru 2027/97 u l-Konvenzjoni ta' Montreal.
- (15b) Jekk il-kundizzjonijiet tat-trasport humiex komparabbli jista' jiddependi minn għadd ta' fatturi u miċ-ċirkostanzi. Fejn ikun possibbli u ma jinvolvi aktar dewmien, jenhtieg li l-passiġġieri ma jingħatawx servizzi ta' trasport ta' klassi aktar baxxa meta mqabbla ma' dik fuq il-prenotazzjoni. Jenhtieg li l-għoti ta' rotta alternattiva jiġi offrut mingħajr ebda kost addizzjonali lill-passiġġier, anke jekk il-passiġġieri jingħataw rotta alternattiva ma' trasportatur tal-ajru ieħor jew fuq mod ta' trasport differenti jew fi klassi oghla jew bi prezz oghla minn dak imħallas għas-servizz oriġinali. Jenhtieg li jsiru sforzi raġonevoli biex jiġu evitati konnessjonijiet addizzjonali. Meta jintuza trasportatur tal-ajru ieħor jew mod alternattiv ta' trasport għall-għoti ta' rotta alternattiva, jenhtieg li l-hin totali tal-ivvjaġġar ikun qrib kemm raġonevolment jista' jkun tal-hin tal-ivvjaġġar skedat tat-titjira oriġinali, fl-istess klassi ta' trasport jew f'wahda oghla jekk ikun mehtieg. Jekk ikunu disponibbli diversi titjiriet b'hinijiet komparabbli, jenhtieg li l-passiġġieri li jkollhom id-dritt għall-għoti ta' rotta alternattiva jaċċettaw l-offerta tal-għoti ta' rotta alternattiva magħmula mit-trasportatur tal-ajru, inkluż fuq dawk it-trasportaturi tal-ajru li jikkooperaw mat-trasportatur tal-ajru li jopera. Jekk tkun ġiet ibbukkjata assistenza għall-persuni b'dizabbiltà jew b'mobbiltà mnaqqsa għat-titjira oriġinali, jenhtieg li tali assistenza tkun disponibbli wkoll fuq ir-rota alternattiva f'konformità mar-Regolament 1107/2006.

- (16) Jenhtieg li l-passigġieri jigu offruti assistenza mill-hin tat-tluq skedat sat-tluq tat-titjira jew tat-trasport alternattiv tagħhom. It-trasportaturi tal-ajru bħalissa jiffaċċjaw responsabbiltà illimitata għall-akkomodazzjoni tal-passigġieri tagħhom fil-każ ta' ċirkostanzi straordinarji ta' dewmien twil. Din l-inċertezza marbuta man-nuqqas ta' kwalunkwe limitu prevedibbli fiż-żmien tista' tipperikola l-istabbiltà finanzjarja ta' trasportatur tal-ajru, bil-konsegwenza ta' effetti negattivi għall-passigġieri fejn tidhol il-konnettività. Għalhekk, jenhtieg li trasportatur tal-ajru jkun jista' jillimita l-provvista ta' akkomodazzjoni għal tlett iljeli. Barra minn hekk, jenhtieg li l-ippjanar ta' kontingenza u l-għoti rapidu ta' rotta alternattiva jnaqqsu r-riskju li l-passigġieri jibqgħu l-art għal perjodi twal.
- (17) [...]
- (18) Il-bżonnijiet tal-passigġieri bi htigijiet speċifiċi bħal persuni b'dizabbiltà, persuni b'mobbiltà mnaqqsa, tfal, trabi, nisa tqal u persuni li jehtiegu assistenza medika speċifika bħal persuni b'dijabete severa jew epilessija, jistgħu jehtiegu attenzjoni speċifika mit-trasportatur tal-ajru li jopera. B'mod partikolari, jista' jkun aktar diffiċli li tiġi organizzata akkomodazzjoni meta jsehh tfixkil fit-titjiriet. Għaldaqstant, jenhtieg li ma tapplika ebda limitazzjoni għad-dritt għal akkomodazzjoni fil-każijiet ta' ċirkostanzi straordinarji għal dawn il-kategoriji ta' passigġieri dment li jkunu infurmaw lit-trasportatur tal-ajru li jopera fi żmien debitu.
- (18a) Ir-Regolament (KE) Nru 261/2004 japplika wkoll għal passigġieri li jkunu bbukkjaw il-vjaġġ bl-ajru tagħhom bħala parti minn pakkett tal-ivvjaġġar. Ir-revizjoni għandha l-għan li tkompli ttejjeb il-koerenza bejn id-Direttiva (UE) 2015/2302⁶ u r-Regolament. Sa dak il-punt, il-passigġieri ma jistgħux jakkumulaw drittijiet korrispondenti, b'mod partikolari skont iż-żewġ atti ta' leġislazzjoni.
- (19) Ir-raġunijiet għal-livell attwali ta' dewmien u titjiriet ikkanċellati fl-UE ma jistgħux jigu attribwiti biss lit-trasportaturi tal-ajru. Sabiex ikunu inċentivati l-atturi kollha fil-katina tal-avjazzjoni halli jfittxu soluzzjonijiet effiċjenti u f'waqthom, biex tonqos kemm jista' jkun l-inkonvenjenza li d-dewmien u l-kanċellazzjonijiet joħolqu lill-passigġieri, jenhtieg li t-trasportaturi tal-ajru jkollhom id-dritt li jfittxu rimedju minn kwalunkwe parti terza li tkun ikkontribwiet għall-avveniment li wassal għal obbligi ta' kumpens jew obbligi oħra.

⁶ ĠU L 326, 11.12.2015.

- (19a) Fil-kawża C-502/18 (České aerolinie), il-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja sostniet li, fil-każ ta' titjiriet ta' konnessjoni, fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament, kwalunkwe trasportatur tal-ajru li jopera li jkun ipparteċipa fil-prestazzjoni ta' mill-inqas waħda minn dawk it-titjiriet ta' konnessjoni għandu r-responsabbiltà li jikkumpensa lill-passiġġier skont dan ir-Regolament irrispettivament minn jekk it-titjira li dak it-trasportatur tal-ajru jkun opera tkunx giet imfixkla. Anki jekk ir-Regolament ifakkar li t-trasportaturi li joperaw li jwettqu dmirijiet skontu jistgħu jitolbu kumpens minghand kwalunkwe parti terza, l-Istudju wera effettività fqira tad-dritt ta' rimedju mfakkar fir-Regolament. B'riżultat ta' dan, it-trasportaturi tal-ajru tal-Unjoni jgħorru piż finanzjarju sproporzjonat meta mqabbel ma' trasportaturi tal-ajru mhux tal-Unjoni. Bil-ħsieb li terġa' tinkiseb il-kompetittività tat-trasportaturi tal-ajru tal-Unjoni f'konformità mar-rakkomandazzjonijiet tar-rapport ta' Draghi, u biex tinzamm, fuq medda twila ta' żmien, il-konnettività, jenħtieġ għaldaqstant li r-reviżjoni tar-Regolament 261/2004 tillimita r-responsabbiltà ta' trasportatur tal-ajru għat-titjiriet li jopera bħala trasportatur tal-ajru li jopera.
- (20) Ir-Regolament (KE) Nru 2111/2005 jimponi obbligu li l-passiġġier jiġi infurmat dwar l-identità tat-trasportatur tal-ajru li jopera u d-Direttiva 93/13/KE timponi obbligi li tingħata informazzjoni dwar it-termini u l-kundizzjonijiet. Jenħtieġ li l-passiġġieri mhux biss jiġu mgħarrfa sew dwar id-drittijiet tagħhom fil-każ ta' tfixkil tat-titjira, iżda jenħtieġ li jiġu mgħarrfa wkoll kif xieraq dwar x'ikkawża t-tfixkil, malli l-informazzjoni ssir disponibbli. Jenħtieġ li din l-informazzjoni tingħata wkoll meta l-passiġġier ikun xtara l-biljett minghand intermedjarju stabbilit fl-Unjoni. Jenħtieġ li tali informazzjoni tiġi pprovduta tal-inqas mit-trasportatur tal-ajru jew l-intermedjarju f'format aċċessibbli u, fejn xieraq, permezz tal-hekk imsejha notifiċi "push" minn applikazzjonijiet mobbli jew mezzi diġitali oħra.
- (20a) Sabiex jiġi żgurat infurzar aħjar tad-drittijiet tal-passiġġieri, jenħtieġ li l-Korpi Nazzjonali tal-Infurzar jimmonitoraw l-infurzar tar-Regolament u jiddeċiedu dwar sanzjonijiet xierqa biex jincentivaw il-konformità ma' dan ir-Regolament.
- (21) Sabiex jiġi żgurat infurzar aħjar tad-drittijiet tal-passiġġieri, jenħtieġ li l-Istati Membri jippermettu lill-konsumaturi l-aċċess għall-mekkaniżmi għal soluzzjoni tat-tilwim barra mill-qorti wara li dawk il-konsumaturi jkunu lmentaw jew ressqu talba mingħajr suċċess lit-trasportatur tal-ajru jew lill-intermedjarju. Jenħtieġ li dawk il-mekkaniżmi jkunu mingħajr preġudizzju għad-dritt tal-Istati Membri li jiddeterminaw jekk il-parteeċipazzjoni tat-trasportaturi tal-ajru jew tal-intermedjarji għandhiex tkun obligatorja.

- (21a) Meta l-passiġġieri jagħżlu li jiġu rimborżati wara tfixkil, jenħtieġ li jiġu rimborżati awtomatikament, fil-hin, mingħajr ma jimlew talba ddedikata.
- (22) Jenħtieġ li l-passiġġieri jingħataw informazzjoni adegwata dwar il-proċeduri rilevanti għat-tressiq ta' talbiet għal kumpens u lmenti lit-trasportaturi tal-ajru u li jirċievu twegiba f'waqtha. Fejn il-korp ta' tmexxija tal-ajruport jattiva l-pjan tiegħu ta' kontingenza tal-ajruport, l-iskadenzi għat-twegiba jistgħu jiġu estiżi. Jenħtieġ li, wara lmenti jew talbiet, il-passiġġieri jkollhom ukoll l-għażla li jressqu tilwim individwali permezz ta' mizuri barra mill-qorti. Madankollu, peress li d-dritt għal rimedju effettiv quddiem tribunal huwa dritt fundamentali rikonoxxut fl-Artikolu 47 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, jenħtieġ li dawk il-mizuri la jipprevjenu u lanqas ixekklu l-aċċess tal-passiġġieri għall-qrati.
- (22a) Sabiex il-passiġġieri u l-konsumaturi jkunu jistgħu jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom fir-rigward ta' talbiet, ilmenti u tilwim individwali, jenħtieġ li dawn ikunu jistgħu jagħmlu applikazzjoni direttament u personalment lit-trasportaturi tal-ajru, lill-intermedjarji, jew lill-korpi rilevanti skont dan ir-Regolament, b'mod ċar u aċċessibbli.
- (23) [...]
- (24) [...]
- (25) [...]
- (26) [...]
- (27) Filwaqt li titqies il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Dizabbiltà, sabiex jiġi żgurat li jingħata kumpens għall-ħsara lil tagħmir ta' mobbiltà, il-qerda jew it-telfa tiegħu jew il-korriment jew il-mewt ta' klieb tal-assistenza rikonoxxuti li jkun ikopri l-kost shih tas-sostituzzjoni tagħhom, jenħtieġ li t-trasportaturi tal-ajru joffru mingħajr ħlas lill-persuni b'dizabbiltà u lill-persuni b'mobbiltà mnaqqsa, kif definiti fir-Regolament 1107/2006, l-opportunità li jagħmlu dikjarazzjoni ta' interess speċjali, li skont il-Konvenzjoni ta' Montreal tippermettilhom ifittxu kumpens shih.

- (27a) Jenhtieg li l-persuna b'dizabbiltà jew il-persuna b'mobbiltà mnaqqsa tkun intitolata li tircievi immedjatament minghand it-trasportaturi tal-ajru s-sostituzzjoni temporanja mehtiega għal tagħmir ta' mobiltà li jkun għadda miċ-check-in f'każ li jintilef, jinqered jew issirlu ħsara. Minhabba li l-klieb tal-assistenza rikonoxxuti ma jistgħux jiġu sostitwiti faċilment, jenhtieg li jiġu pprovduti soluzzjonijiet temporanji oħra li jissostitwixxuhom fil-każ tat-telfa, il-mewt jew il-korriment tagħhom.
- (28) Xi drabi l-passiġġieri jitfixxku dwar il-bagalji li jistgħu itellgħu fuq l-ajruplan, fejn jidhlu l-qisien, il-piż jew l-għadd ta' oġġetti. Sabiex jiġi żgurat li l-passiġġieri jkunu jafu sew il-kwoti tal-bagalji inklużi fil-biljett tagħhom, kemm għall-bagalji li ma jgħaddux miċ-check-in kif ukoll dawk li jgħaddu, jenhtieg li t-trasportaturi tal-ajru jindikaw biċ-ċar dawn il-kwoti waqt il-prenotazzjoni u fl-ajruport. Sabiex tiġi żgurata kumdità personali suffiċjenti matul l-ivvjagġar tal-passiġġieri, u kif rikonoxxut mill-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja fil-kawża C-487/12 (Vueling), jenhtieg li l-passiġġieri jithallew jiehdu oġġetti personali mingħajr ħlas li jikkostitwixxu aspett mehtieg tat-trasport tagħhom fil-kabina, dment li l-oġġetti jikkonformaw mar-rekwiżiti applikabbli ta' sikurezza u sigurtà u jissodisfaw rekwiżiti raġonevoli f'termini ta' piż u qisien. L-oġġetti personali meqjusa bħala aspetti mehtiega tat-trasport tal-passiġġieri huma mifhuma bħala dawk l-oġġetti li huma essenzjali għat-tul tal-vjaġġ u jistgħu jinkludu passaporti u dokumenti oħra tal-ivvjagġar, mediċini essenzjali, apparat personali u materjali tal-qari kif ukoll ikel u xorb xierqa għat-tul tat-titjira.
- (28a) Jenhtieg li l-passiġġieri jiġu infurmati waqt il-prenotazzjoni, f'format ċar u aċċessibbli, dwar il-qisien u l-piż massimi tal-bagalji li jistgħu jġibu magħhom fil-kabina. Mingħajr preġudizzju għall-prinċipju tal-libertà tal-ipprezzar, jenhtieg li t-trasportaturi tal-ajru jiddefinixxu politika raġonevoli f'termini ta' dimensjonijiet ta' bagalji tal-idejn li tippermetti lill-passiġġieri jgħorru bagalja tal-idejn fil-kabina, dment li tikkonforma mar-rekwiżiti ta' sikurezza u sigurtà applikabbli. Minhabba d-diversità tal-politiki tat-trasportaturi tal-ajru, huwa xieraq li fir-rieżami tar-Regolament (KE) 1008/2008, jenhtieg li tiġi vvalutata l-fattibbiltà li jiġu stabbiliti regoli minimi uniformi għall-bagalji tal-idejn.

- (29) L-istrumenti muzikali jistgħu jkunu ta' valur monetarju, artistiku u storiku enormi. Barra minn hekk, l-istrumenti muzikali huma l-ghodod tas-sengħa tal-mużiċisti li jipprattikaw u jagħtu prestazzjonijiet fuqhom regolarment u ma jistgħux jiġu sostitwiti faċilment. Għaldaqstant, jenħteġ li l-passiġġieri jkunu intitolati li jgħorru fil-kabina strumenti muzikali taħt ir-responsabbiltà tagħhom, dment li daww l-istrumenti jirrispettaw ir-regoli dwar il-kapaċità, is-sikurezza u s-sigurtà u l-politika dwar il-kwota massima ta' bagalji tat-trasportatur tal-ajru. Meta r-rekwiżiti ta' kapaċità, sikurezza u sigurtà jiġu ssodisfati, jenħteġ li t-trasportatur tal-ajru jagħmel hiltu biex jippermetti lill-passiġġieri jgħorru strumenti muzikali fuq sigġijiet addizzjonali, dment li t-tariffi korrispondenti jkunu thallsu. Fejn dan ma jkunx possibbli, jenħteġ li l-istrumenti muzikali, fejn possibbli, jingarru fil-kundizzjonijiet xierqa fil-kompartiment tal-merkanzija tal-inġenju tal-ajru. Jenħteġ li r-Regolament (KE) Nru 2027/97 jiġi emendat skont dan.
- (30) [...]
- (31) Minhabba l-iskadenzi qosra għat-tressiq ta' lmenti għad-drittijiet u l-obbligi koperti mir-Regolament 2027/97, jenħteġ li t-trasportaturi tal-ajru jagħtu lill-passiġġieri l-possibbiltà li jressqu lment billi jipprovdu formola għall-ilmenti f'format aċċessibbli dwar kemm il-passiġġieri b'dizabbiltà jew il-persuni li ma jużawx għodod diġitali tal-inqas fuq l-applikazzjonijiet mobbli u fuq is-siti web tagħhom. Jenħteġ li dik il-formola tippermetti lill-passiġġier iressaq minnufih ilment dwar bagalji li saritilhom ħsara, waslu tard jew intilfu.
- (32) L-Artikolu 3(2) tar-Regolament (KE) Nru 2027/97 sar obsolet għaliex il-kwistjonijiet tal-assigurazzjoni issa huma rregolati mir-Regolament (KE) Nru 785/2004. Għalhekk jenħteġ li dan jiġi tħassar.
- (33) Huwa meħtieġ li l-limiti monetarji msemmijin fl-anness tar-Regolament (KE) Nru 2027/97 jenħteġ li jiġu emendati regolarment mit-trasportaturi tal-ajru sabiex iqisu l-iżviluppi ekonomiċi, kif rieżaminati mill-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali (ICAO) skont l-Artikolu 24(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal.

- (33a) Ir-rapport ta' Draghi enfazizza r-rwol kritiku tat-trasport għall-kompetittività tal-Unjoni u r-riskju tad-devjazzjoni tan-negozju mill-hubs tat-trasport fl-Unjoni għal dawk fil-viċinat tal-Unjoni, li jirriżultaw minn regolamenti asimetriċi. Ir-Regolament 261/2004 japplika għal passiġġieri li jitilqu minn ajruport f'pajjiż terz lejn ajruport li jkun jinsab fit-territorju ta' Stat Membru li għalih japplika t-Trattat, biss jekk it-trasportatur tal-ajru li jopera jkun trasportatur tal-ajru tal-Unjoni. Fi żmien tliet snin mill-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenħtieġ li l-Kummissjoni tivvaluta l-fattibbiltà ta' reviżjoni tal-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament bil-ħsieb li tkompli ttejjeb il-livell tal-protezzjoni tal-passiġġieri u l-kundizzjonijiet ekwi bejn l-Unjoni u t-trasportaturi tal-ajru terzi.
- (33b) Jenħtieġ li jiġi vvalutat mekkanizmu għas-salvagwardja tal-passiġġieri fil-każ ta' insolvenza ta' trasportatur tal-ajru fil-kuntest ta' reviżjoni tar-Regolament (KE) Nru 1008/2008.
- (34) [...]
- (35) [...]
- (36) Peress li l-għan ta' dan ir-Regolament, jiġifieri l-protezzjoni tad-drittijiet tal-passiġġieri tal-ajru b'mod ġust u b'bilanċjat filwaqt li titqies il-kompetittività tas-settur tal-avjazzjoni tal-Unjoni u l-ħtieġa li tinzamm il-konnettività għall-passiġġieri għal terminu ta' żmien fit-tul, ma jistax jinkiseb b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri iżda jista' pjuttost, minħabba l-iskala tiegħu, jinkiseb aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta mizuri, f'konformità mal-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stipulat fl-Artikolu 5 TUE. Skont il-prinċipju ta' proporzjonalità, kif stipulat f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jintlaħqu dawk l-għanijiet.

Artikolu 1

Ir-Regolament 261/2004 huwa emendat kif ġej:

0. L-Artikolu 1 huwa emendat kif ġej:

(a) Il-paragrafu 1 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Dan ir-Regolament jistabbilixxi, taht il-kundizzjonijiet speċifikati hawnhekk, drittijiet minimi għal passiġġieri tal-ajru f'każ li:

- (a) ma jithallewx jitilghu;
- (b) it-titjira tagħhom tiġi kkanċellata, ittardjata jew skedata mill-ġdid;
- (c) jitilfu titjira ta' konnessjoni;
- (d) jitqieghdu fi klassi oghla jew aktar baxxa."

(aa) Jithassru l-paragrafi 2 u 3.

1. L-Artikolu 2 huwa emendat kif ġej:

(-a) Id-definizzjoni fil-punt (b) hija sostitwita b'dan li ġej:

""trasportatur tal-ajru li jopera" tfisser trasportatur tal-ajru li jagħmel, jew bi hsiebu jagħmel, titjira taht kuntratt ta' trasport bl-ajru ma' passiġġier jew f'isem persuna ohra, ġuridika jew fiżika, li jkollha kuntratt ma' dak il-passiġġier. It-trasportatur tal-ajru li jopera li juża l-inġenju tal-ajru ta' trasportatur tal-ajru ieħor, bl-ekwipaġġ ta' dak it-trasportatur l-ieħor jew minghajru għall-prestazzjoni tat-titjiriet, għandu jiġi kkunsidrat bħala trasportatur tal-ajru li jopera għall-finijiet ta' dan ir-Regolament."

(a) Id-definizzjoni fil-punt (c) hija sostitwita b'dan li ġej:

""trasportatur tal-ajru tal-Unjoni"⁷ tfisser trasportatur tal-ajru b'licenzja operattiva valida mogħtija minn Stat Membru skont id-dispożizzjonijiet tar-Regolament (KE) Nru 1008/2008 tal-24 ta' Settembru 2008 dwar regoli komuni għall-operat ta' servizzi tal-ajru fil-Komunità⁸;"

⁷ L-allinjament fit-test kollu ser ikun parti mir-reviżjoni tal-ġuristi lingwisti.

⁸ ĠU L 293, 31.10.2008, p. 3.

- (b) Id-definizzjoni fil-punt (d) hija sostitwita b'dan li ġej:
""organizzatur""⁷ tfisser persuna skont it-tifsira tal-Artikolu 3, il-punt 8, tad-Direttiva (UE) 2015/2302⁹;"
- (ba) Id-definizzjoni fil-punt (e) hija sostitwita b'dan li ġej:
""pakkett" tfisser kombinazzjoni ta' servizzi tal-ivvjagġar kif definit fl-Artikolu 3, punt 2, tad-Direttiva (UE) 2015/2302;"
- (bb) Id-definizzjoni fil-punt (f) hija sostitwita b'dan li ġej:
""Biljett" tfisser evidenza valida, irrispettivament mill-forma tagħha, ta' kuntratt ta' trasport bl-ajru."
- (bc) Id-definizzjoni fil-punt (g) tiħassar.
- (bd) Id-definizzjoni fil-punt (h) hija sostitwita b'dan li ġej:
""Destinazzjoni finali" tfisser id-destinazzjoni tat-titjira jew tal-aħħar titjira ta' konnessjoni ta' vjaġġ."
- (c) Id-definizzjoni fil-punt (i) hija sostitwita b'dan li ġej:
""persuna b'diżabbiltà" u "persuna b'mobbiltà mnaqqsa"⁷ jfissru kwalunkwe persuna li jkollha insuffiċjenza fiżika, mentali, intellettuali jew sensorja permanenti jew temporanja li, flimkien ma' diversi ostakli, tista' xxekkel l-użu shih u effettiv tat-trasport mill-persuna fuq bażi uguali ma' passiġġieri oħra jew li l-mobbiltà tagħha meta tuża t-trasport tkun imnaqqsa minhabba l-età;"
- (ca) Id-definizzjoni fil-punt (j) hija sostitwita b'dan li ġej:
""imbark miċhud" tfisser każda milli passiġġieri jingarru fuq titjira, minkejja li jkunu pprezentaw ruħhom għall-imbark skont il-kundizzjonijiet stipulati fl-Artikolu 4(0), jew meta jkunu ġew infurmati minn qabel li mhux ser jithallew jitolgħu, kontra r-rieda tagħhom, hlief fejn ikun hemm bażi raġonevoli biex ma jithallewx jitolgħu, bħal raġunijiet ta' saħħa, sikurezza jew sigurtà, jew dokumentazzjoni tal-ivvjagġar mhux adegwata;"
- (cb) Id-definizzjoni fil-punt (k) hija sostitwita b'dan li ġej:

⁹ ĠU L 326, 11.12.2015, p. 1.

""voluntier" tfisser passigġier li jkun ippreżenta ruħu għall-imbark skont il-kundizzjonijiet stipulati fl-Artikolu 4(0) u li jwieġeb b'mod pożittiv għas-sejha għal passigġieri tat-trasportatur tal-ajru li jkunu lesti ma jitilgħux fuq it-titjira tagħhom bi skambju għal benefiċċji;"

(d) Id-definizzjoni fil-punt (l) hija sostitwita b'dan li ġej:

""kancellazzjoni" tfisser in-nuqqas ta' operazzjoni ta' titjira li qabel kienet ippjanata u li għaliha kien inhareġ kuntratt ta' trasport bl-ajru. Titjira li fiha l-inġenju tal-ajru jkun telaq iżda li, għal xi raġuni, ikun iddevja lejn ajruport differenti mill-ajruport tal-wasla indikat fil-biljett, jew reġa' lura lejn l-ajruport tat-tluq, u ma setax jibqa' sejjer sal-ajruport tal-wasla indikat fuq il-biljett, għandha tiġi ttrattata bħala kancellazzjoni, hlief jekk l-ajruport tal-wasla effettiv u l-ajruport tal-wasla indikat fil-biljett jaqdu l-istess belt jew reġjun u t-trasportatur tal-ajru jkun ipprova trasport lill-passigġier għall-ajruport tal-wasla indikat fil-biljett. Anke l-każ fejn ikun inhareġ biljett għal titjira għal passigġier u l-hin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passigġier ikun tmexxa għal aktar minn siegħa qabel għandu jiġi ttrattat bħala kancellazzjoni, hlief jekk ma jkunx hemm bidla fil-hinijiet taċ-check-in u tal-imbark, jew sakemm il-passigġier ma jkunx ha t-titjira li tkun giet skedata mill-ġdid."

(e) Jiżdiedu d-definizzjonijiet li ġejjin:

- "(aa) "pajjiż terz" tfisser kwalunkwe pajjiż jew parti ta' territorju ta' Stat Membru li għalih ma japplikawx it-Trattati;
- (ab) "dewmien fit-tluq" tfisser id-differenza fil-hin bejn il-hin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passigġier u l-hin tat-tluq effettiv tat-titjira;
- (ac) "dewmien fil-wasla" tfisser id-differenza fil-hin bejn il-hin tal-wasla indikat fuq il-biljett tal-passigġier u l-hin tal-wasla effettiv tat-titjira;
- (ad) "klassi tat-trasport" tfisser parti mill-kabina tal-passigġieri tal-inġenju tal-ajru kkaratterizzata minn sigġijiet differenti, konfigurazzjoni differenti tas-sigġijiet jew kwalunkwe differenza oħra fis-servizz standard ipprovdut lill-passigġieri meta mqabbel ma' partijiet oħra tal-kabina;
- (ga) "kuntratt ta' trasport bl-ajru" tfisser kuntratt ta' garr konkluz bejn trasportatur tal-ajru jew l-aġent awtorizzat tiegħu u passigġier, għall-provvista ta' titjira waħda jew aktar;
- (m) "ċirkostanzi straordinarji" tfisser ċirkostanzi li minhabba n-natura jew l-origini tagħhom, mhumix inerenti fl-eżerċizzju normali tal-attività tat-trasportatur tal-ajru kkonċernat u mhumix fil-kontroll effettiv tiegħu. Għall-fini ta' dan ir-Regolament, fl-Anness qed jiġu ppreżentati listi mhux eżawrjenti ta' ċirkostanzi straordinarji u ċirkostanzi li ma għandhomx jitqiesu bħala straordinarji;

- (n) "titjira" tfisser operazzjoni tat-trasport bl-ajru magħmula minn ingenu tal-ajru wiehed bejn żewġ ajruporti identifikati fuq il-biljett permezz ta' itinerarju determinat minn qabel, skeda u numru ta' identifikazzjoni wiehed; waqfiet intermedji għal skopijiet tekniċi u operazzjonali biss ma għandhomx jitqiesu;
- (o) "titjira ta' konnessjoni" tfisser titjira li, taht kuntratt ta' trasport bl-ajru wiehed, tkun intenzjonata li tippermetti lill-passiġġier jaasal f'punt ta' trasferiment sabiex jaqbad titjira oħra, jew, fejn xieraq skont il-kuntest, tfisser dik it-titjira l-oħra li titlaq mill-punt tat-trasferiment;
- (oa) "waqfien waqt ir-rotta" tfisser interruzzjoni intenzjonata tal-ivvjaġġar taht kuntratt ta' trasport bl-ajru għal perjodu ta' hin li jaqbeż dak mehtieg għal tranzitu dirett minn jew, meta jkun hemm bidla minn titjira għal oħra, għal perjodu li normalment jestendi sal-hin tat-tluq tat-titjira ta' konnessjoni li jmiss u li f'każijiet eċċezzjonali jinkludi soġġorn ta' lejl.
- (p) "vjaġġ" tfisser titjira jew titjiriet konnessi li jittrasportaw lill-passiġġier mill-punt tat-tluq inizjali sad-destinazzjoni finali tiegħu b'kuntratt ta' trasport bl-ajru wiehed. Il-vjaġġi tat-tluq u tar-ritorn għandhom jitqiesu vjaġġi separati;
- (q) [...]
- (r) [...]
- (s) [...]
- (t) [...]
- (u) "hin tat-tluq" tfisser il-hin meta l-ingenu tal-ajru jitlaq mill-post tat-tluq, imbuttat lura jew bil-muturi tiegħu stess (il-hin off-block);
- (v) "hin tal-wasla" tfisser il-hin meta l-ingenu tal-ajru jilhaq il-post tal-wasla u l-brejkijiet tal-parking ikunu attivati (il-hin on-block);
- (w) "dewmien fuq it-tarmak" tfisser hin li jaqbeż 30 minuta li matulu l-ingenu tal-ajru jibqa' fuq l-art bejn l-għeluq tal-bibien tal-ingenu tal-ajru u l-hin tal-qtugħ mill-art tal-ingenu tal-ajru, fit-tluq, jew, bejn l-inżul l-art tal-ingenu tal-ajru u l-ftuħ tal-bibien tal-ingenu tal-ajru, mal-wasla;
- (x) "lejl" tfisser il-perjodu bejn nofsillejl u s-6 ta' filgħodu;
- (y) [...]
- (ya) "wild" tfisser persuna taht l-età ta' 14-il sena fid-data tat-tluq tat-titjira jew tal-ewwel titjira ta' konnessjoni skont kuntratt ta' trasport bl-ajru;
- (yb) "tarbija" tfisser persuna taht l-età ta' sentejn fid-data tat-tluq tat-titjira jew tal-ewwel titjira ta' konnessjoni skont kuntratt ta' trasport bl-ajru;

- (zb) "mezz durabbli" tfisser kwalunkwe strument li jippermetti lill-passiġġier jaħžen informazzjoni b'mod li tkun aċċessibbli għal referenza futura, għal perjodu ta' zmien adegwat għall-finijiet tal-informazzjoni u li jippermetti r-riproduzzjoni mingħajr bidliet tal-informazzjoni maħżuna;
- (zc) "format aċċessibbli" tfisser format li jagħti lill-persuna b'diżabbiltà jew b'mobbiltà mnaqqsa aċċess għal kwalunkwe informazzjoni rilevanti, inkluż li jippermetti lil tali persuna jkollha aċċess b'mod fattibbli u komdu daqs persuna mingħajr ebda insuffiċjenza jew diżabbiltà, u li jissodisfa r-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà definiti f'konformità mal-leġiżlazzjoni applikabbli bħall-Anness I tad-Direttiva (UE) 2019/882;
- (zd) "tfixkil" tfisser imbark miċhud kif definit fil-punt (j), kanċellazzjoni kif definita fil-punt (l), dewmien fuq it-tarmak kif definit fil-punt (w), dewmien fit-tluq kif definit fil-punt (ab) jew dewmien fil-wasla kif definit fil-punt (ac);
- (ze) "punt tat-tluq inizjali" tfisser il-punt tat-tluq tat-titjira jew tal-ewwel titjira ta' konnessjoni ta' vjaġġ.
- (zf) "vjaġġ qasir" tfisser kemm vjaġġ 'il barra kif ukoll vjaġġ 'il gewwa taħt kuntratt ta' trasport bl-ajru wiehed fejn id-differenza bejn il-hinijiet tat-tluq indikati fuq il-biljetti tal-passiġġier tal-ewwel titjiriet ta' kull vjaġġ hija inqas minn 24 siegħa."

2. L-Artikolu 3 huwa emendat kif ġej:

(a) Il-paragrafu 2 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"2. Il-paragrafu 1 għandu japplika bil-kundizzjoni li l-passiġġieri:

(a) ikollhom biljett għat-titjira kkonċernata
jew

(b) ikunu ġew ittrasferiti minn trasportatur tal-ajru jew intermedjarju mit-titjira li kellhom biljett għaliha għal titjira oħra, tkun xi tkun ir-raġuni."

(aa) Il-paragrafu 3 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"3. Dan ir-Regolament ma għandux japplika għall-passiġġieri li jivvjaġġaw mingħajr hłas jew bi prezz imnaqqas li ma jkunx disponibbli direttament jew indirettament għall-pubbliku. Madankollu, għandu japplika għall-passiġġieri li jkollhom biljetti maħruġa taħt programm ta' min itir ta' spiss jew programm kummerċjali ieħor minn trasportatur tal-ajru jew intermedjarju."

(b) Il-paragrafu 4 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"4. Minghajr preġudizzju għall-Artikolu 8(3), il-punt (d), dan ir-Regolament għandu japplika biss għal passigġieri ttrasportati b'ingenji tal-ajru bil-ġwienah fissi u bil-magni."

(ba) Il-paragrafu 5 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"5. Sakemm ma jkunx speċifikat differenti, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jkun responsabbli biex iwettaq l-obbligi skont dan ir-Regolament."

(c) Il-paragrafu 6 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"6. Minghajr preġudizzju għall-Artikolu 12 ta' dan ir-Regolament, dan ir-Regolament għandu japplika wkoll għall-passigġieri ttrasportati skont kuntratti ta' pakkett tal-ivvjaġġar sakemm kuntratt ta' pakkett tal-ivvjaġġar ma jiġix terminat jew l-eżekuzzjoni tiegħu ma tkunx affettwata għal raġunijiet differenti minn tfixkil tat-titjira."

(d) Jizdied il-paragrafu li ġej:

"7. L-Artikolu 7 ta' dan ir-Regolament dwar il-kumpens ma għandux japplika jekk it-tfixkil isehh fuq titjira ta' konnessjoni li titlaq minn ajruport fi Greenland u tasal fih."

(e) Jizdied il-paragrafu li ġej:

"8. Dan ir-Regolament huwa minghajr preġudizzju għall-pożizzjoni legali tar-Renju ta' Spanja fir-rigward tat-territorju ta' Ġibiltà, kif ukoll l-istmu u l-ajruport mibni fuqu.

Għandu japplika għall-ajruport ta' Ġibiltà meta, wara soluzzjoni tat-tilwima tiegħu mar-Renju Unit, ir-Renju ta' Spanja jkun f'pożizzjoni li jeżerċita kontroll effettiv fuq l-ajruport inkwistjoni u li jiżgura l-applikazzjoni tar-regoli stabbiliti f'dan ir-Regolament għal dak l-ajruport. Ir-Renju ta' Spanja għandu jinnotifika lill-Kummissjoni meta jiġu ssodisfati dawn il-kundizzjonijiet u l-Kummissjoni għandha tippubblika dik in-notifika fil-Ġurnal Uffiċjali. Dan ir-Regolament għandu japplika għal dak l-ajruport mill-[ewwel jum tax-xahar wara] d-data ta' dik il-pubblikazzjoni."

3. L-Artikolu 4 huwa emendat kif ġej:

(-a) Jizdied il-paragrafu 0:

"0. Dan l-Artikolu għandu japplika għall-passiġġieri li, wara ċ-check-in online jew iċ-check-in fl-ajruport, jipprezentaw ruħhom mal-gate għall-imbark kif stipulat u fil-hin indikat minn qabel u bil-miktub (inkluż b'mezzi elettronici) mit-trasportatur tal-ajru li jopera, jew l-intermedjarju, jew, jekk l-ebda hin tal-imbark ma jkun indikat, mhux aktar tard minn 45 minuta qabel il-hin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passiġġier. Dan l-Artikolu għandu japplika wkoll għall-passiġġieri li ma jipprezentawx ruħhom għall-imbark meta jkunu ġew infurmati minn qabel li mhux ser jithallew jitolgħu, kontra r-rieda tagħhom."

(-aa) Il-paragrafu 1 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"1. Meta trasportatur tal-ajru li jopera jistenna b'mod raġonevoli li jiċhad l-imbark fuq titjira, għandu jinforma minnufih lill-passiġġieri kkonċernati. It-trasportatur tal-ajru li jopera għandu, fl-istess hin, jispeċifika lill-passiġġieri kkonċernati d-drittijiet speċifiċi tagħhom skont dan ir-Regolament li japplikaw għall-każ, b'mod partikolari fir-rigward tal-ġoti ta' rotta alternattiva u r-rimborż skont l-Artikolu 8 u l-assistenza skont l-Artikolu 9. It-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jsejjaħ għal voluntiera li jkunu lesti ma jitolgħux abbord it-titjira tagħhom bi skambju għal benefiċċji taht kundizzjonijiet li għandhom jiġu miftiehma bejn il-voluntier u t-trasportatur tal-ajru li jopera. Dan il-ftehim mal-voluntier dwar il-benefiċċji għandu jissostitwixxi d-dritt tal-passiġġier għal kumpens kif stipulat fl-Artikolu 7(1), f'każ biss li l-voluntier japprovah b'mod espliċitu permezz ta' dokument iffirmit jew kwalunkwe mezz diġitali fuq mezz durabbli. Fin-nuqqas ta' approvazzjoni bħal din, il-voluntier għandu, mingħajr dewmien żejjed u sa mhux aktar tard minn sebat ijiem kalendarji minn meta jiċcaħhad l-imbark, jiġi kkompensat mit-trasportatur tal-ajru li jopera li jiċhad l-imbark f'konformità mal-Artikolu 7(1)."

(-ab) Il-paragrafu 2 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"2. Jekk ma jkunx hemm numru suffiċjenti ta' voluntiera biex il-bqija tal-passiġġieri li jkollhom biljett ikunu jistgħu jitolgħu abbord it-titjira, il-trasportatur tal-ajru li jopera jista' mbagħad jiċhad l-imbark tal-passiġġieri, kontra l-volontà tagħhom, bl-eċċezzjoni tal-passiġġieri msemmija fl-Artikolu 11."

(a) Il-paragrafu 3 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"3. It-trasportatur tal-ajru li jopera li jiċhad l-imbark għandu jispeċifika minnufih lill-passiġġieri kkonċernati l-informazzjoni dwar it-trattament tal-ilmenti skont l-Artikoli 15a u 16ac.

It-trasportatur tal-ajru li jopera li jiċhad l-imbark għandu, mingħajr dewmien żejjed, joffri lill-passiġġieri kkonċernati, b'mod ċar, l-għażla bejn ir-rimborż u l-ghoti ta' rotta alternattiva f'konformità mal-Artikolu 8. B'deroga mill-Artikolu 8(1)(a), meta l-passiġġieri kkonċernati jkunu intitolati għal rimborż, dan għandu jingħata mingħajr dewmien żejjed u mhux aktar tard minn sebat ijiem kalendarji minn meta jiċċaħħad l-imbark.

It-trasportatur tal-ajru li jopera li jiċhad l-imbark għandu joffri lill-passiġġieri kkonċernati assistenza f'konformità mal-Artikolu 9. B'deroga mill-Artikolu 9(1), l-ewwel inċiż, għandhom jingħataw ikel u xorb minnufih.

It-trasportatur tal-ajru li jopera li jiċhad l-imbark lill-passiġġieri kontra r-rieda tagħhom għandu jikkompensa lill-passiġġieri kkonċernati f'konformità mal-Artikolu 7(1), mingħajr dewmien żejjed u mhux aktar tard minn sebat ijiem kalendarji minn meta jiċċaħħad l-imbark."

(b) Jizdiedu l-paragrafi li ġejjin:

"4. Il-paragrafi 2 u 3 għandhom japplikaw ukoll għal titjiriet ta' ritorn meta l-passiġġier jiċċaħħad l-imbark fuq il-bażi li l-passiġġier ma jkunx ha titjira preċedenti tal-istess kuntratt ta' trasport tal-ajru.

5. Meta l-passiġġier, jew intermedjarju, jitlob il-korrezzjoni ta' żball ortografiku fil-kunjom jew fl-isem/ismijiet ta' passiġġier wiehed jew diversi passiġġieri jew fil-każ ta' bidla amministrattiva f'dawk l-ismijiet, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jikkoreġi jew jibdel dan mill-anqas darba sa 48 siegħa qabel it-tluq mingħajr ebda imposta addizzjonali għall-passiġġier jew l-intermedjarju."

4. L-Artikolu 5 huwa emendat kif ġej:

(-a) Jizdied il-paragrafu 0:

"0. Fil-każ ta' kanċellazzjoni ta' titjira, it-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira kkanċellata għandu jinforma minnufih lill-passiġġieri kkonċernati. Fl-istess ħin, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jispeċifika lill-passiġġieri kkonċernati d-drittijiet speċifiċi tagħhom skont dan ir-Regolament li japplikaw għall-każ, b'mod partikolari fir-rigward tal-ghoti ta' rotta alternattiva u r-rimborż skont l-Artikolu 8 u l-assistenza skont l-Artikolu 9, kif ukoll l-informazzjoni dwar il-proċess biex jintalab kumpens definit fl-Artikolu 7 u dwar it-trattament tal-ilmenti skont l-Artikoli 15a u 16ac.

It-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jispeċifika lill-passiġġieri kkonċernati, mingħajr dewmien żejjed, ir-raġunijiet għall-kanċellazzjoni. Il-passiġġieri huma intitolati, fuq talba, jirċievu bil-miktub ir-raġunijiet għall-kanċellazzjoni. It-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jipprovdi tali informazzjoni b'mod ċar fi żmien sebat ijiem kalendarji minn meta titressaq it-talba."

(a) Il-paragrafu 1 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"1. It-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira kkanċellata għandu, mingħajr dewmien żejjed, joffri lill-passiġġieri kkonċernati, b'mod ċar, l-għażla bejn rimborż u l-ġhoti ta' rotta alternattiva f'konformità mal-Artikolu 8."

(ab) Jizdiedu l-paragrafi 1a u 1b:

"1a. It-trasportatur tal-ajru li jopera għandu joffri lill-passiġġieri kkonċernati assistenza f'konformità mal-Artikolu 9.

1b. Il-passiġġieri għandu jkollhom id-dritt li jirċievu, fuq talba, kumpens mingħand it-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira kkanċellata f'konformità mal-Artikoli 7(1) u 7(3) meta jagħzlu rimborż f'konformità mal-Artikolu 8(1)(a) jew l-ġhoti ta' rotta alternattiva f'konformità mal-Artikolu 8(1)(c), jew, meta jaslu fid-destinazzjoni finali tagħhom b'dewmien fil-wasla li jaqbeż il-limiti definiti fl-Artikolu 7(1a) wara li jagħzlu l-ġhoti ta' rotta alternattiva f'konformità mal-Artikolu 8(1)(b)."

(ac) Jithassar il-paragrafu 2.

(b) Il-paragrafi 3 u 4 huma sostitwiti b'dan li ġej:

"3. Trasportatur tal-ajru li jopera ma għandux ikun obligat iħallas kumpens f'konformità mal-Artikolu 7 jekk ikun jista' juri li l-kanċellazzjoni tkun ġiet ikkawżata minn ċirkostanzi straordinarji u li l-kanċellazzjoni ma setgħetx tiġi evitata anki li kieku t-trasportatur tal-ajru kien ha l-miżuri raġonevoli kollha. Tali ċirkostanzi straordinarji jistgħu jiġu invokati biss sa fejn jaffettwaw it-titjira kkonċernata jew mill-inqas waħda mit-tliet titjiriet preċedenti fis-sekwenza ta' rotazzjoni ppjanata li tiġi operata mill-istess ingenu tal-ajru, u dment li jkun hemm rabta kawżali diretta bejn l-okkorrenza ta' dik iċ-ċirkostanza u l-kanċellazzjoni tat-titjira. L-oneru tal-prova rigward l-eżistenza ta' dik ir-rabta kawżali diretta għandu jkun ir-responsabbiltà tat-trasportatur tal-ajru li jopera.

4. Id-dritt li wieħed jirċievi assistenza skont il-paragrafu 1a u kumpens skont il-paragrafu 1b ma għandux japplika jekk il-passiġġier ikun ġie infurmat bil-kanċellazzjoni mill-inqas 14-il jum kalendarju qabel id-data tat-tluq indikata fuq il-biljett tal-passiġġier. L-oneru tal-provi fir-rigward tal-kwistjonijiet dwar jekk u meta l-passiġġier ikunx ġie infurmat bil-kanċellazzjoni tat-titjira għandu jkun ir-responsabbiltà tat-trasportatur tal-ajru li jopera."

(c) [...]

5. L-Artikolu 6 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 6

Dewmien

0. Meta trasportatur tal-ajru li jopera jistenna li titjira ser tittardja, dan għandu jinforma minnufih lill-passiġġieri kkonċernati u mhux aktar tard mill-hin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passiġġier. Sa fejn ikun possibbli, il-passiġġieri għandhom jirċievu aġġornamenti regolari f'hin reali. Fl-istess hin, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jispeċifika lill-passiġġieri kkonċernati d-drittijiet speċifiċi tagħhom skont dan ir-Regolament li japplikaw għall-każ, b'mod partikolari fir-rigward tal-assistenza skont l-Artikolu 9, l-informazzjoni dwar il-proċess biex jintalab kumpens definit fl-Artikolu 7 u dwar it-trattament tal-ilmenti skont l-Artikoli 15a u 16ac.

It-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jispeċifika, mingħajr dewmien żejjed, lill-passiġġieri kkonċernati r-raġunijiet għad-dewmien. Il-passiġġieri huma intitolati jirċievu bil-miktub, fuq talba, ir-raġunijiet għad-dewmien fil-wasla. It-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira mdewma għandu jipprovdi tali informazzjoni b'mod ċar fi żmien sebat ijiem kalendarji minn meta titressaq it-talba.

1. It-trasportatur tal-ajru li jopera għandu joffri assistenza lill-passiġġieri kkonċernati f'konformità mal-Artikolu 9.

1a. Meta l-hin ta' stennija jittawwal b'mill-inqas il-limiti definiti fl-Artikolu 7(1a) mill-hin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passiġġier, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu, mingħajr dewmien żejjed, joffri lill-passiġġieri kkonċernati l-għażla bejn l-għoti ta' rotta alternattiva u rimborż f'konformità mal-Artikolu 8.

2. Il-passiġġieri għandu jkollhom id-dritt li jirċievu, fuq talba, kumpens mingħand it-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira mdewma f'konformità mal-Artikoli 7(1) u 7(3), meta jaslu fid-destinazzjoni finali tagħhom b'dewmien fil-wasla li jaqbeż il-limiti definiti fl-Artikolu 7(1a).

Il-passiġġieri għandu jkollhom id-dritt li jirċievu, fuq talba, kumpens mingħand it-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira mdewma f'konformità mal-Artikoli 7(1) u 7(3) meta jagħzlu rimborż f'konformità mal-Artikolu 8(1)(a) jew l-ghoti ta' rotta alternattiva f'konformità mal-Artikolu 8(1)(c), jew, meta jaslu fid-destinazzjoni finali tagħhom b'dewmien fil-wasla li jaqbeż il-limiti definiti fl-Artikolu 7(1a) wara li jagħzlu l-ghoti ta' rotta alternattiva f'konformità mal-Artikolu 8(1)(b).

3. [...]

3a. Dan l-artikolu għandu japplika wkoll jekk il-hin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passiġġier ikun ġie pospost mit-trasportatur tal-ajru li jopera.

Id-dritt li wiehed jirċievi assistenza skont il-paragrafu 1 u kumpens skont il-paragrafu 2 ma għandux japplika jekk il-passiġġier ikun ġie infurmat b'tali bidla mill-inqas 14-il jum kalendarju qabel il-hin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passiġġier. L-oneru tal-provi fir-rigward tal-kwistjonijiet dwar jekk u meta l-passiġġier ikunx ġie infurmat bil-bidla fil-hin għandu jkun ir-responsabbiltà tat-trasportatur tal-ajru li jopera.

4. Trasportatur tal-ajru li jopera ma għandux ikun obligat iħallas kumpens f'konformità mal-Artikolu 7 jekk ikun jista' juri li d-dewmien fil-wasla kien ġie kkawżat minn ċirkostanzi straordinarji u li d-dewmien ma setax jiġi evitat anki li kieku t-trasportatur tal-ajru kien ha l-miżuri raġonevoli kollha. Tali ċirkostanzi straordinarji jistgħu jiġu invokati biss sa fejn jaffettwaw it-titjira kkonċernata jew mill-inqas waħda mit-tliet titjiriet preċedenti fis-sekwenza ta' rotazzjoni ppjanata li tkun operata mill-istess ingenu tal-ajru u dment li jkun hemm rabta kawżali diretta bejn l-okkorrenza ta' dik iċ-ċirkostanza u d-dewmien fit-tluq tat-titjira sussegwenti. L-oneru tal-prova rigward l-eżistenza ta' dik ir-rabta kawżali diretta għandu jkun ir-responsabbiltà tat-trasportatur tal-ajru li jopera.

5. [...]"

6. Jizziedu l-Artikoli li ġejjin:

"Artikolu 6-2a

Dewmien fuq it-tarmak

0. Fil-kaz ta' dewmien fuq it-tarmak, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu, sa fejn ikun possibbli, jipprovdi lill-passiġġieri b'aġġornamenti regolari u f'hin reali.
1. Soġġett għal restrizzjonijiet ta' sikurezza jew sigurtà, meta jkun hemm dewmien fuq it-tarmak, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jiżgura tishin jew tkessiġ adegwat tal-kabina tal-passiġġieri, aċċess bla ħlas għall-faċilitajiet sanitarji abbord u li l-persuni msemmija fl-Artikolu 11 jirċievu l-attenzjoni meħtieġa. Hlief jekk dan iżid id-dewmien fuq it-tarmak jew ma jistax jiġi rikonċiljat mar-rekwiżiti tas-sikurezza tal-ajru jew is-sigurtà tal-ajru, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jipprovdi ilma tax-xorb bla ħlas abbord.
2. Fejn dewmien fuq it-tarmak jilhaq massimu ta' tliet sigħat f'ajruport li jinsab f'territorju ta' Stat Membru li t-Trattat japplika għalih, l-inġenju tal-ajru għandu jipproċedi lejn il-gate jew punt ieħor ta' żbark adatt fejn il-passiġġieri għandhom jithallew jinżlu. Dewmien fuq it-tarmak jista' jittawwal aktar minn dak il-massimu ta' hin f'każ biss li jkun hemm raġunijiet relatati mas-sikurezza, l-immigrazzjoni, il-kontroll tat-traffiku tal-ajru jew is-sigurtà għalfejn l-inġenju tal-ajru ma jkunx jista' jitlaq mill-pożizzjoni tiegħu fuq it-tarmak.
3. Il-passiġġieri żbarkati f'konformità mal-paragrafu 2 għandhom ikunu intitolati għad-drittijiet previsti taħt l-Artikolu 6 u l-Artikolu 11, b'kont meħud tad-dewmien fuq it-tarmak u l-hin tat-tluq indikati fuq il-biljett tal-passiġġier.

Artikolu 6a

Telfien ta' titjira ta' konnessjoni matul vjaġġi mwettqa taħt kuntratt ta' trasport bl-ajru wiehed

1. Meta passiġġier jitlef titjira ta' konnessjoni matul vjaġġ b'riżultat ta' tfixkil waqt titjira preċedenti, it-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira mfixkla preċedenti għandu jkun responsabbli biex jagħti rotta alternattiva lill-passiġġier f'konformità mal-Artikolu 8(1)(b), u assistenza f'konformità mal-Artikolu 9.
- 1a. Meta t-trasportatur tal-ajru li jopera ma jkunx jista' jagħti rotta alternattiva lill-passiġġier fil-limiti ddefiniti fl-Artikolu 7(1a) mill-hin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passiġġier tat-titjira ta' konnessjoni li tkun intilfet, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu,

mingħajr dewmien żejjed, joffri lill-passiġġieri kkonċernati, b'mod ċar, l-għazla bejn rimborż u l-għoti ta' rotta alternattiva f'konformità mal-Artikolu 8.

2. Il-passiġġieri għandu jkollhom ukoll dritt li jirċievu, fuq talba, kumpens mingħand it-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira mfixkla f'konformità mal-Artikoli 7(1) u 7(3), jekk il-passiġġier jasal fid-destinazzjoni finali tiegħu b'dewmien fil-wasla li jaqbeż il-limiti definiti fl-Artikolu 7(1a).

Il-passiġġieri għandu jkollhom id-dritt li jirċievu, fuq talba, kumpens mit-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira mfixkla f'konformità mal-Artikoli 7(1) u 7(3) meta jagħzlu rimborż f'konformità mal-Artikolu 8(1)(a) jew l-għoti ta' rotta alternattiva f'konformità mal-Artikolu 8(1)(c), jew, meta jaslu fid-destinazzjoni finali tagħhom b'dewmien fil-wasla li jaqbeż il-limiti definiti fl-Artikolu 7(1a) wara li jagħzlu l-għoti ta' rotta alternattiva f'konformità mal-Artikolu 8(1)(b).

2a. Meta passiġġier jippjana u jagħmel waqfien waqt ir-rotta, l-ajruport fejn isir il-waqfien waqt ir-rotta għandu jitqies bħala d-destinazzjoni finali tal-passiġġier.

3. [...]

4. [...]"

7. L-Artikolu 7 huwa emendat kif ġej:

(a) Il-paragrafu 1 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"1. F'każ ta' tfixkil, għandhom japplikaw l-ammonti ta' kumpens li ġejjin skont il-kundizzjonijiet definiti fl-Artikoli 4, 5, 6 jew 6a u f'dan l-Artikolu:

- (a) EUR 250 għall-vjaġġi 'l barra f'każ ta' vjaġġi qosra;
- (b) EUR 300 għall-vjaġġi ta' 3500 kilometru jew inqas u l-vjaġġi intra-Unjoni kollha li ma jaqghux taħt (a);
- (c) EUR 500 għall-vjaġġi ta' aktar minn 3500 kilometru.

B'deroga mis-subparagrafu preċedenti, għall-vjaġġi bejn ir-reġjuni ultraperiferiċi u territorju ieħor ta' Stat Membru li għalih japplikaw it-Trattati, l-ammonti tal-kumpens għandhom jiġu ddeterminati abbażi tad-distanza reali tal-vjaġġi."

(aa) Jizdied il-paragrafu 1a:

"1a. F'każ ta' dewmien fil-wasla wara l-ġhoti ta' rotta alternattiva b'riżultat ta' kanċellazzjoni skont l-Artikolu 5, dewmien fil-wasla skont l-Artikolu 6 jew dewmien fil-wasla wara t-telfien ta' titjira ta' konnessjoni skont l-Artikolu 6a, għandu jkun hemm id-dritt għal kumpens għal dewmien fil-wasla ta' aktar minn:

- (a) tliet sigħat għall-vjaġġi 'l barra f'każ ta' vjaġġi qosra;
- (b) erba' sigħat għall-vjaġġi ta' 3500 kilometru jew inqas u l-vjaġġi intra-Unjoni kollha li ma jaqghux taħt (a);
- (c) sitt sigħat għall-vjaġġi ta' aktar minn 3500 kilometru."

(ab) Jizdied il-paragrafu 1b:

"1b. Sabiex jiġu ddeterminati d-distanzi għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, il-bażi għandha tkun id-distanza bejn il-punt inizjali tat-tluq u d-destinazzjoni finali. Fil-każ ta' titjira ta' konnessjoni, għandhom jitqiesu biss il-punt inizjali tat-tluq u l-ajruport tad-destinazzjoni finali. Dawk id-distanzi għandhom jitkejlu bil-metodu tar-rotta ortodromika."

(b) Il-paragrafi 2 u 3 huma sostitwiti b'dan li ġej:

2. Meta l-passiġġier ikun għażel li jkompli l-vjaġġ tiegħu skont l-Artikolu 8(1)(b), u jkun hemm tfixkil ieħor waqt ir-rotta alternattiva li tingħata, il-passiġġier jista' jkollu dritt għal kumpens darba biss matul il-vjaġġ tiegħu lejn id-destinazzjoni finali.

2a. It-talbiet għal kumpens skont dan l-Artikolu għandhom jitressqu mill-passiġġier fi żmien sitt xhur mid-data effettiva tat-tluq indikata fuq il-biljett tal-passiġġier. Fi żmien 14-il jum kalendarju mit-tressiq tat-talba, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jhallas il-kumpens jew jagħti ġustifikazzjoni lill-passiġġier għaliex ikun naqas milli jhallas il-kumpens, inkluż, jekk applikabbli, spjegazzjoni ċara u sostanzjata skont l-Artikolu 5(3) jew l-Artikolu 6(4) dwar ċirkostanzi straordinarji. Meta l-korp ta' tmexxija tal-ajruport jattiva l-pjan ta' kontingenza tiegħu, dik l-iskadenza tista' tiġi estiża għal 30 jum kalendarju.

F'każ li t-trasportatur tal-ajru li jopera ma jhallasx il-kumpens mitlub, il-passiġġier jista' jressaq ilment f'konformità mal-Artikolu 16ac.

3. Il-kumpens għandu jithallas fi flus kontanti jew, jekk ikun hemm qbil mill-passiġġier f'dokument iffirmit jew kwalunkwe mezz diġitali ieħor fuq mezz durabbli, b'mezzi oħra.

4. [...]

5. [...]"

(ba) Il-paragrafu 4 jithassar.

8. L-Artikolu 8 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 8

Dritt għal rimborż jew rotta alternattiva

1. F'każ ta' tfixkil, il-passiġġieri għandhom jiġu offruti, minghajr hlas, l-għażla bejn l-opzjonijiet li ġejjin skont il-kundizzjonijiet definiti fl-Artikoli 4, 5, 6, jew 6a u f'dan l-Artikolu:

- (a) rimborż awtomatiku fi żmien 14-il jum kalendarju mid-data tat-tluq tat-titjira mfixkla indikata fuq il-biljett tal-passiġġier, fi flus kontanti, jew, jekk maqbul mill-passiġġier f'dokument iffirmat jew fi kwalunkwe mezz digitali ieħor fuq mezz durabbli, b'mezzi ohra, tal-kost shiħ tal-biljetti, għall-parti jew il-partijiet tal-vjaġġ mhux magħmula, u għall-parti jew il-partijiet tal-vjaġġ diġà magħmula jekk it-titjira ma tkunx għadha qed isservi skop b'rabta mal-pjanijiet tal-vjaġġ originali tal-passiġġier, flimkien ma', fejn rilevanti, titjira ta' ritorn għall-punt tat-tluq inizjali, mal-ewwel opportunità wara l-ħin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passiġġier jew, bi qbil mal-passiġġier, qabel dak il-ħin; meta l-korp ta' tmexxija tal-ajruport jattiva l-pjan ta' kontingenza tiegħu, dik l-iskadenza tista' tiġi estiża għal 30 jum kalendarju;
- (b) kontinwazzjoni tal-vjaġġ tal-passiġġier billi tingħatalu rotta alternattiva lejn id-destinazzjoni finali tiegħu mal-ewwel opportunità wara l-ħin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passiġġier jew, bi qbil mal-passiġġier, qabel dak il-ħin; jew
- (c) rotta alternattiva lejn id-destinazzjoni finali tal-passiġġier f'data aktar tard għall-konvenjenza tal-passiġġier, soġġett għad-disponibbiltà ta' postijiet bilqieghda.

2. [...]

3. Sabiex il-passiġġier jilhaq id-destinazzjoni tiegħu kif determinat skont il-paragrafu 1 mal-ewwel opportunità, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu, soġġett għad-disponibbiltà u dment li dawn ikunu taħt kundizzjonijiet komparabbli ta' trasport kif stabbilit fil-kuntratt ta' trasport bl-ajru, joffri mill-inqas waħda mill-għażliet alternattivi li ġejjin għall-

kunsiderazzjoni u l-qbil tal-passiġġier f'dokument iffirmit jew fi kwalunkwe mezz diġitali ieħor fuq mezz durabbli:

- (a) titjira jew titjiriet ta' konnessjoni, li jsegwu l-istess rotta kif stabbilit fil-kuntratt ta' trasport bl-ajru,
- (b) rotta differenti, inkluż lejn jew minn ajruporti alternattivi meta mqabbla mal-ajruporti ddikjarati fil-kuntratt ta' trasport bl-ajru. F'każ bħal dan, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jhallas il-kost tat-trasferiment tal-passiġġier lejn jew mill-ajruporti alternattivi meta mqabbla mal-ajruporti ddikjarati fil-kuntratt ta' trasport bl-ajru,
- (c) l-użu ta' servizzi operati minn trasportatur tal-ajru ieħor jew,
- (d) fejn xieraq għad-distanza tal-vjaġġ, l-użu ta' mezz ieħor ta' trasport.

4. [...]

5. Meta passiġġier ikun informa lit-trasportatur tal-ajru li jopera bl-għażla tiegħu li jkompli l-vjaġġ tiegħu f'konformità mal-paragrafi 1(b) u 7, u jekk it-trasportatur tal-ajru li jopera ma jkunx offra rotta alternattiva fi żmien tliet sigħat, il-passiġġier jista' jagħmel l-arrangamenti tiegħu stess għal rotta alternattiva, f'konformità mal-paragrafu 3.

F'każ ta' kancellazzjoni, l-ewwel subparagrafu għandu japplika mill-hin tat-tluq indikat fuq il-biljett tal-passiġġier.

Meta jagħmlu dan, il-passiġġieri għandhom jillimitaw l-ispejjeż sa fejn dawn ikunu meħtieġa, raġonevoli u xierqa. It-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jirrimborza l-ispejjeż li ma jaqbzux 400 % tal-kost shih tal-biljett jew tal-biljetti mgarrba mill-passiġġier fi żmien 14-il jum kalendarju mis-sottomissjoni tat-talba. Meta l-korp ta' tmexxija tal-ajruport jattiva l-pjan ta' kontingenza tiegħu, dik l-iskadenza tista' tiġi estiża għal 30 jum kalendarju.

6. [...]

7. Passiġġier jista' jagħżel bejn rimborż f'konformità mal-Artikolu 8(1)(a) jew rotta alternattiva f'data aktar tard f'konformità mal-Artikolu 8(1)(c), sa meta l-passiġġier ikun aċċetta rotta alternattiva mal-ewwel opportunità offruta mit-trasportatur tal-ajru li jopera f'konformità mal-Artikolu 8(1)(b) jew sa meta l-passiġġier ikun iddeċieda li hu stess jieħu rotta alternattiva f'konformità mal-Artikolu 8(5).

Il-passiġġier għandu jinforma lit-trasportatur tal-ajru li jopera bl-għażla tiegħu."

9. L-Artikolu 9 huwa emendat kif ġej:

(-a) It-titlu tal-Artikolu huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 9

"Dritt għall-assistenza"

(a) Il-paragrafu 1 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"1. F'każ ta' tfixkil u soġġett għall-kundizzjonijiet definiti fl-Artikoli 4, 5, 6, 6a u 6-2a u f'dan l-Artikolu, u meta l-hin ta' stennija għat-titjira tagħhom jew għat-trasport alternattiv jiġi estiż b'mill-inqas sagħtejn, il-passiġġieri għandhom jiġu offruti mingħajr hlas:

(a) ikel u xorb kull sagħtejn ta' hin ta' stennija;

(b) ikla wara tliet sigħat u mbagħad kull 5 sigħat ta' hin ta' stennija b'massimu ta' tliet ikliet kuljum;

(c) żewġ telefonati, messagġi testwali u aċċess għall-internet.

It-trasportatur tal-ajru li jopera jista' jillimita jew jirrifjuta l-assistenza pprovduta skont is-subparagrafu preċedenti jekk l-applikazzjoni tagħha tohloq iżjed dewmien għall-passiġġieri."

(aa) Il-paragrafu 2 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"2. Barra minn hekk, fejn ikun meħtieġ soġġorn ta' lejl wiehed jew aktar waqt l-istennija għat-titjira jew trasport alternattiv, il-passiġġieri għandhom jingħataw mingħajr hlas:

(a) akkomodazzjoni flukanda;

(b) trasport mill-ajruport għall-post tal-akkomodazzjoni u r-ritorn."

(ab) Jiżdiedu l-paragrafi 2a, 2b u 2c:

"2a. It-trasportatur tal-ajru li jopera jista' juża vawċers biex jissodisfa l-obbligi tiegħu skont il-paragrafi 1(a), 1(b) u 2. Il-vawċers ipprovduti f'konformità mal-paragrafu 1 għandhom ikunu jistgħu jintużaw fil-ħwienet kollha li jipprovdu ikel u xorb fl-ajruport fejn

il-passiġġieri kkonċernati jithallew l-art, abbord it-titjira tagħhom, u, kif xieraq, fl-akkomodazzjoni prevista fil-paragrafu 2, il-punt (a).

2b. Fejn it-trasportatur tal-ajru li jopera ma jissodisfax l-obbligi tiegħu skont il-paragrafi 1, 2 u 2a, il-passiġġieri kkonċernati jistgħu jagħmlu l-arranġamenti tagħhom stess sa fejn dawk l-ispejjeż ikunu meħtieġa, raġonevoli u proporzjonati għat-tul ta' stennija u l-ispejjeż ta' xorb u ikliet fil-post tal-ajruport fejn il-passiġġieri jithallew l-art. It-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira mfixkla għandu jirrimborża l-ispejjeż imġarrba mill-passiġġieri fi żmien 14-il jum kalendarju mis-sottomissjoni tat-talba għal rimborż. Meta l-korp ta' tmexxija tal-ajruport jattiva l-pjan ta' kontinġenza tiegħu, dik l-iskadenza tista' tiġi estiża għal 30 jum kalendarju.

2c. Fl-ajruporti kollha tal-Unjoni, il-korp ta' tmexxija tal-ajruport għandu jistabbilixxi arranġamenti biex jiżgura li l-ilma tax-xorb u l-istazzjonijiet tal-irriċargjar għall-apparat elettroniku jkunu jistgħu jsiru disponibbli, mingħajr hlas, irrispettivament mill-hin tal-jum, it-titjira, u t-terminal."

(ac) Jithassar il-paragrafu 3.

(b) Jizdiedu l-paragrafi li ġejjin:

"4. Jekk it-tfixkil ikun ikkawżat minn ċirkostanzi straordinarji u t-tfixkil ma setax jiġi evitat lanqas li kieku ttiehdu l-miżuri raġonevoli kollha, it-trasportatur tal-ajru jista' jillimita l-akkomodazzjoni pprovduta f'konformità mal-paragrafu 2(a) għal massimu ta' tlett iljieli.

5. [...]

6. Meta passiġġier jagħżel rimborż skont l-Artikolu 8(1)(a) waqt li jkun fl-ajruport tat-tluq tal-vjaġġ tiegħu, jew jagħżel rotta alternattiva f'data aktar tard skont l-Artikolu 8(1)(c), il-passiġġier ma għandu jkollu l-ebda dritt ieħor fir-rigward ta' assistenza skont l-Artikolu 9(1) u 9(2) b'rabta mat-titjira rilevanti."

10. L-Artikolu 10 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 10

Titjib u tnaqqis fil-grad

1. Jekk trasportatur tal-ajru li jopera jpoġġi passigġier fi klassi oġhla minn dik għal liema nxtara l-biljett, ma għandu jitlob l-ebda hlas supplimentari.
2. Jekk trasportatur tal-ajru li jopera jpoġġi passigġier fi klassi ta' trasport aktar baxxa minn dik għal liema nxtara l-biljett, dan għandu, fi żmien 14-il jum kalendarju tat-tnaqqis fil-grad, bil-mezzi previsti fl-Artikolu 7(3), jikkumpensa lill-passigġieri b'tal-anqas l-ekwivalenti għal:
 - (a) 40 % tal-prezz tat-titjira għal titjiriet ta' 3500 kilometru jew inqas, jew
 - (b) 75 % tal-prezz tat-titjira għal titjiriet ta' aktar minn 3500 kilometru.
3. Fejn il-prezz tat-titjira ma jkunx indikat fuq il-biljett, il-kumpens imsemmi fil-paragrafu 2 għandu jiġi kkalkulat fil-proporzjon tat-titjira għad-distanza totali koperta mill-kuntratt ta' trasport bl-ajru, ikkalkulat f'konformità mal-Artikolu 7(1b).
4. Il-prezz tat-titjira jeskludi t-taxxi u l-imposti indikati fuq il-biljett, sakemm la r-reqwiżit li jiġihallu dawk it-taxxi u l-imposti u lanqas l-ammont tagħhom ma jiddependi mill-klassi li għaliha jkun inxtara dak il-biljett.
5. Dan l-Artikolu ma għandux japplika għal vantaġġi offruti permezz ta' tariffa oġhla fl-istess klassi ta' trasport bħal postijiet bilqiegħda speċifiċi jew catering."

10a. Jiżdied l-Artikolu li ġej:

"Artikolu 10a

Pjanijiet ta' kontingenza tal-ajruport

1. Fl-ajruporti tal-Unjoni li t-traffiku annwali tagħhom jaqbez il-5 miljun passigġier, il-korp ta' tmexxija tal-ajruport għandu jiżgura li l-operazzjonijiet tal-korp ta' tmexxija tal-ajruport u tal-fornituri tas-servizzi essenzjali tal-ajruport, b'mod partikolari t-trasportaturi tal-ajru u l-fornituri tas-servizzi ta' groundhandling, ikunu koordinati permezz ta' pjan ta' kontingenza xieraq minhabba l-possibbiltà ta' sitwazzjonijiet ta' kancellazzjonijiet u/jew dewmien tat-titjiriet multipli li jirriżultaw f'numru konsiderevoli ta' passigġieri li jiġihallu l-art fl-ajruport. Il-pjan ta' kontingenza għandu jsir sabiex ikun żgurat li tingħata informazzjoni adegwata lill-passigġieri li jinqabdu x'imkien u għandu jkun fih arrangamenti sabiex jitnaqqas il-hin li għandhom jistennu u l-iskumdità tagħhom.

1a. Il-pjanijiet ta' kontingenza tal-ajruport għandhom iqisu l-bżonnijiet partikolari u individwali tal-passiġġieri kif definiti fl-Artikolu 11.

2. Il-pjan ta' kontingenza għandu jsir b'mod partikolari bil-partecipazzjoni tal-Kumitat tal-Utenti tal-Ajruport imsemmi fid-Direttiva tal-Kunsill 96/67/KE dwar l-aċċess għas-suq tal-groundhandling fl-ajruporti tal-Unjoni kif ukoll tal-fornituri tas-servizzi tal-groundhandling u fornituri oħra ta' servizzi essenzjali tal-ajruport. Il-pjan ta' kontingenza għandu wkoll ikun fih id-data ta' kuntatt tal-persuna/i maħtura mit-trasportaturi tal-ajruport partecipanti fil-Kumitat tal-Utenti tal-Ajruport sabiex jirrapreżentahom fuq il-post fil-każ ta' kanċellazzjonijiet u/jew dewmien tat-titjiriet multipli. It-trasportatur tal-ajruport għandu jiżgura li l-persuna/i maħtura jkollhom il-mezzi meħtieġa għall-assistenza lill-passiġġieri f'konformità mal-obbligi li jirriżultaw minn dan ir-Regolament f'każ ta' tfixkil.

3. Il-korp ta' tmexxija tal-ajruport għandu jikkomunika l-pjan ta' kontingenza lill-Kumitat tal-Utenti tal-Ajruport imsemmi fid-Direttiva tal-Kunsill 96/67/KE u, fuq talba, lill-Korp Nazzjonali għall-Infurzar fdat bl-infurzar ta' dan ir-Regolament skont l-Artikolu 16(1).

3a. Stat Membru jista' jiddeċiedi li ajruport mhux kopert mill-paragrafu 1, li jinsab fit-territorju tiegħu, għandu jissodisfa l-obbligi stabbiliti fil-paragrafi 1 sa 3.

4. F'ajruporti tal-Unjoni taħt il-limitu stabbilit fil-paragrafu 1 jew mhux koperti mill-paragrafu 3a, il-korp ta' tmexxija tal-ajruport għandu jagħmel l-isforzi ragonevoli kollha biex jikkoordina l-utenti tal-ajruport u biex jagħmel arrangamenti mal-utenti tal-ajruport biex jinforma lill-passiġġieri li jithallew l-art f'sitwazzjonijiet ta' kanċellazzjonijiet u/jew dewmien ta' titjiriet multipli li jwasslu għal għadd konsiderevoli ta' passiġġieri li jithallew l-art fl-ajruport."

11. L-Artikolu 11 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 11

Passiġġieri bi bżonnijiet speċifiċi

0. L-informazzjoni kollha pprovduta lill-passiġġieri skont dan ir-Regolament għandha tiġi pprovduta f'format aċċessibbli.

1. Dan l-Artikolu għandu japplika għal kwalunkwe persuna b'diżabbiltà, persuni b'mobbiltà mnaqqsa, trabi, tfal mhux akkumpanjati u nisa tqal, dment li t-trasportatur tal-

ajru li jopera jkun gie nnotifikat bil-bżonnijiet partikolari tagħhom għall-assistenza mhux aktar tard minn meta jithabbar it-tfixkil. Għandu japplika wkoll għal persuni li jehtiegu assistenza medika speċifika sakemm it-trasportatur tal-ajru li jopera jkun gie nnotifikat bil-bżonnijiet tagħhom għal assistenza medika speċifika mhux aktar tard minn hin iċ-check-in; it-trasportaturi tal-ajru li joperaw jistgħu jitolbu prova ta' dawk il-bżonnijiet.

Tali notifika għandha titqies li tkopri l-vjaġġi kollha taht kuntratt ta' trasport bl-ajru.

1a. Sa mhux aktar tard miċ-check-in, u sogġett għad-disponibbiltà ta' post bilqiegħda, kwalunkwe persuna li takkumpanja l-persuni msemmija fil-paragrafu 1 jew li tkun qed takkumpanja wild għandha tiġi offruta, minghajr hlas, il-possibbiltà li tkun bilqiegħda fuq siġġijiet hdejn xulxin.

1b. Waqt l-imbark, it-trasportaturi tal-ajru li joperaw għandhom jagħtu prijorità lill-persuni msemmija fil-paragrafu 1 u lil kwalunkwe persuna jew kelb ta' assistenza rikonoxxut li jakkumpanjahom.

2. Meta japplika r-rota alternattiva u l-assistenza f'konformità mal-Artikoli 8 u 9, it-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jagħti attenzjoni partikolari għall-bżonnijiet tal-persuni msemmija fil-paragrafu 1. It-trasportaturi tal-ajru għandhom jipprovdu din ir-rota alternattiva u l-assistenza malajr kemm jista' jkun lil dawk il-persuni, inkluż lil kwalunkwe persuna jew kelb tal-assistenza rikonoxxut li jakkumpanjawhom.

3. L-Artikolu 9(4) ma għandux japplika għal passiġġier imsemmi fil-paragrafu 1, kif ukoll għal kwalunkwe persuna jew kelb ta' assistenza rikonoxxut li jakkumpanjah."

11a. L-Artikolu 12 huwa emendat kif ġej:

(a) It-titolu huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 12

Drittijiet ulterjuri"

(b) Il-paragrafu 1 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"1. Dan ir-Regolament ma għandux jaffettwa d-drittijiet u l-pretensjonijiet tal-passiġġier mogħtija skont atti legali oħra. Il-kumpens mogħti skont l-Artikoli 7 jew 10(2) ta' dan ir-Regolament għandu jitnaqqas mill-kumpens mogħti skont atti legali oħra bħad-Direttiva (UE) 2015/2302, jekk dawk id-drittijiet jissalvagwardjaw l-istess interess jew ikollhom l-istess objettiv.

B'mod partikolari, sakemm mhux previst f'dan il-paragrafu, dan ir-Regolament ma għandux jaffettwa d-drittijiet u l-pretensjonijiet skont id-Direttiva (UE) 2015/2302. Il-

kumpens jew it-tnaqqis fil-prezz mogħti skont id-Direttiva (UE) 2015/2302 u l-kumpens mogħti skont l-Artikoli 7 jew 10(2) ta' dan ir-Regolament għandhom jitnaqqsu minn xulxin sabiex jiġi evitat kumpens żejjed, jekk dawn id-drittijiet jissalvagwardjaw l-istess interess jew ikollhom l-istess objettiv.

Minkejja d-dritt ta' organizzatur ta' pakkett tal-ivvjagġar li jfittex rimedju jew rifużjonijiet f'konformità mal-Artikolu 22 tad-Direttiva (UE) 2015/2302, mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 13 ta' dan ir-Regolament, u b'deroga mill-Artikolu 8(1)(a), jekk it-titjira tkun parti minn kuntratt ta' pakkett tal-ivvjagġar skont id-Direttiva (UE) 2015/2302, il-passiġġieri ma għandu jkollhom l-ebda dritt għal rimborż skont dan ir-Regolament sa fejn dritt korrispondenti jirrizulta mid-Direttiva (UE) 2015/2302.

Meta jkun diġà tħallas kumpens jew rimborż lill-passiġġier skont il-leġiżlazzjoni ta' pajjiż terz, l-ammont ta' tali kumpens jew rimborż għandu jitnaqqas mill-ammont ta' kumpens jew rimborż mogħti skont dan ir-Regolament."

12. L-Artikolu 13 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 13

Id-dritt għal rimedju

F'każijiet fejn trasportatur tal-ajru li jopera jhallas kumpens jew jissodisfa l-obbligi l-oħra tiegħu skont dan ir-Regolament, l-ebda dispożizzjoni ta' dan ir-Regolament jew tal-liġi nazzjonali ma tista' tiġi interpretata li tirrestringi d-dritt tiegħu li jfittex kumpens minn xi persuna, inkluż partijiet terzi, f'konformità mal-liġi applikabbli."

13. L-Artikolu 14 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 14

Obbligi li l-passiġġieri jiġu informati

0. It-trasportatur tal-ajru li jopera għandu jinkludi fuq is-sit web u l-applikazzjoni għall-apparati mobbli tiegħu avviz ta' informazzjoni li jispeċifika d-drittijiet skont dan ir-Regolament, inkluż il-proċess tat-trattament tal-ilmenti.

0a. Meta joffru biljetti għal titjira jew titjiriet ta' konnessjoni u qabel ix-xiri, it-trasportaturi tal-ajru u l-intermedjarji għandhom jinfurmaw lill-passiġġier dwar dan li ġej:

- (a) it-tip ta' biljett jew biljetti li qed jiġu offruti, b'mod partikolari jekk il-biljett jew il-biljetti humiex koperti minn kuntratt ta' trasport bl-ajru wiehed jew kombinazzjoni ta' kuntratti ta' trasport bl-ajru separati;
- (b) id-drittijiet u l-obbligi tal-passiġġier, tat-trasportatur tal-ajru li jopera u tal-intermedjarju skont dan ir-Regolament, kif mehmuzin mal-kuntratt ta' trasport bl-ajru, inkluż informazzjoni dwar il-proċess ta' rimborż;
- (c) l-iskadenza u l-proċedura li biha passiġġier jista' jitlob bidla fl-isem kif speċifikat fl-Artikolu 4(5), mingħajr ebda imposta addizzjonali; u
- (d) it-termini u l-kundizzjonijiet.

Sabiex jikkonformaw mar-rekwiżit ta' informazzjoni stabbilit fil-punt (c) tal-ewwel subparagrafu, it-trasportatur tal-ajru u l-intermedjarju jistgħu jużaw sommarju tad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament imhejji mill-Kummissjoni bil-lingwi uffiċjali kollha tal-Unjoni u magħmul disponibbli għall-pubbliku.

0b. Intermedjarju jew trasportatur tal-ajru li jbigħ biljetti koperti minn kombinazzjoni ta' kuntratti ta' trasport bl-ajru għandu jinforma lill-passiġġier qabel ix-xiri, li l-biljetti huma koperti minn kuntratti ta' trasport bl-ajru separati mingħajr drittijiet skont l-Artikoli 7, 8 u 9 għar-rimborż, rotta alternattiva jew assistenza fil-każ ta' titjiriet sussegwenti mitlufin skont kuntratt ta' trasport bl-ajru separat. Tali informazzjoni għandha tingħata b'mod ċar meta jinbiegħu l-biljetti.

It-trasportaturi tal-ajru u l-intermedjarji għandhom jipprovdu l-informazzjoni skont dan il-paragrafu bil-lingwa tal-kuntratt ta' trasport bl-ajru u lingwa li tintuża internazzjonalment fuq mezz durabbli.

1. Il-korp ta' tmexxija tal-ajruport għandu jiżgura li fil-bankijiet taċ-check-in (inkluż il-magni taċ-check-in fejn wiehed jinqeda waħdu) u fil-gate tal-imbarkazzjoni, jintwera b'mod ċar it-test li ġej: "Jekk tiġi miċhud l-imbarkazzjoni jew jekk it-titjira tiegħek tiġi kkanċellata jew tittardja għal tal-inqas sagħtejn, staqsi fil-bank taċ-check-in jew fil-gate tal-imbarkazzjoni għall-avviż ta' informazzjoni li jiddikjara d-drittijiet tiegħek, b'mod partikolari dwar ir-rimborż jew l-għoti ta' rotta alternattiva, l-assistenza u l-kumpens possibbli". Dak it-test għandu jintwera tal-anqas bil-lingwa/i tal-post tal-ajruport u b'lingwa li tintuża internazzjonalment. Għal dak l-għan, il-korpi ta' tmexxija tal-ajruporti għandhom jikkooperaw mat-trasportaturi tal-ajru li joperaw.

2. [...]
3. [...]
4. [...]
5. [...]
6. [...]
7. [...]"

13a. Jizzied l-Artikolu li ġej:

"Artikolu 15a

Ilment lit-trasportatur tal-ajru jew lill-intermedjarju

1. Kull trasportatur tal-ajru u kull intermedjarju għandu jistabbilixxi mekkaniżmu tat-trattament tal-ilmenti għad-drittijiet u l-obbligi koperti minn dan ir-Regolament fl-oqsma ta' responsabbiltà rispettivi tiegħu. Huma għandhom jagħmlu d-dettalji ta' kuntatt tagħhom disponibbli bil-lingwa tal-kuntratt ta' trasport bl-ajru u lingwa li tintuża internazzjonalment. Id-dettalji dwar il-proċedura tat-trattament tal-ilmenti għandhom ikunu aċċessibbli għall-pubbliku, inkluż persuni b'mobbiltà mnaqqa. Huma għandhom jinfurmaw ukoll lill-passiġġieri b'mod ċar bid-dettalji ta' kuntatt tal-korp jew korpi mahtura mill-Istati Membri skont l-Artikolu 16 u dwar il-korp jew il-korpi responsabbli għas-soluzzjoni barra mill-qorti għat-tilwim skont l-Artikolu 16ac u, fejn rilevanti, ir-responsabbiltajiet rispettivi tagħhom. Dik l-informazzjoni għandha tkun disponibbli bil-lingwa jew il-lingwi uffiċjali tal-Istati Membri li fihom ikunu qed joperaw it-trasportatur tal-ajru u l-intermedjarju.
2. Meta l-passiġġieri jipprezentaw ilment bl-użu tal-mekkanizmu msemmi fil-paragrafu 1, dak l-ilment għandu jiġi pprezentat fi żmien sitt xhur mit-tfixkil ikkonċernat. Fi żmien 30 jum kalendarju mis-sottomissjoni tal-ilment, it-trasportatur tal-ajru, jew l-intermedjarju, li lili jkun indirizzat l-ilment għandu jew jipprovdi twegiba motivata jew, f'każijiet eċċezzjonali debitament ġustifikati, jinforma lill-passiġġier li l-passiġġier ser jirċievi twegiba finali fi żmien perjodu ta' inqas minn xahrejn mid-data tas-sottomissjoni tal-ilment. It-twegiba għandu jkun fiha wkoll, f'każ fejn it-tilwima ma setgħetx tiġi solvuta, id-dettalji ta' kuntatt rilevanti tal-korp jew korpi mahtura skont l-Artikolu 16 jew tal-korp jew korpi responsabbli għas-soluzzjoni barra mill-qorti għat-tilwim taht l-Artikolu 16ac, inkluż l-indirizz postali, is-sit web u l-indirizz tal-posta elettronika.

3. Is-sottomissjoni ta' lmenti mill-passiġġieri li jużaw il-mekkanizmu msemmi fil-paragrafu 1 għandha tkun mingħajr preġudizzju għad-dritt tagħhom li jissottomettu tilwim għal soluzzjoni barra mill-qorti għat-tilwim f'konformità mal-Artikolu 16ac, jew li jfittxu rimedju permezz ta' proċedimenti tal-qorti, soġġett għal perjodi ta' limitazzjoni f'konformità mal-liġi nazzjonali."

14. L-Artikolu 16 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 16

Infurzar

1. Kull Stat Membru għandu jahtar Korp Nazzjonali għall-Infurzar jew Korpi Nazzjonali għall-Infurzar responsabbli għall-infurzar ta' dan ir-Regolament fir-rigward ta' vjaġġi lejn u minn ajruporti fit-territorju tiegħu. L-Istati Membri għandhom jgħarrfu lill-Kummissjoni dwar il-korp jew korpi li jkunu nhatru f'konformità ma' dan il-paragrafu.

2. Il-Korp Nazzjonali għall-Infurzar għandu jissorvelja mill-qrib il-konformità mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament u jiehu l-miżuri meħtieġa biex jiżgura li jiġu rispettati d-drittijiet tal-passiġġieri.

2a. Il-passiġġieri jistgħu jirrapportaw lill-Korp Nazzjonali għall-Infurzar allegazzjonijiet ta' ksur ta' dan ir-Regolament. Il-Korp Nazzjonali għall-Infurzar jista' jinvestiga u jiddeċiedi dwar azzjonijiet ta' infurzar abbażi ta' informazzjoni f'dawk ir-rapporti.

3. Is-sanzjonijiet stabbiliti mill-Istati Membri għall-ksur ta' dan ir-Regolament għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissużivi. B'mod partikolari, tali sanzjonijiet għandhom ikunu suffiċjenti biex jipprovdu lit-trasportaturi u l-intermedjarji inċentiv finanzjarju biex ikun konformi konsistentement ma' dan ir-Regolament.

4. [...]

5. Erba' snin wara d-data tal-applikazzjoni ta' dan ir-Regolamenti u mbagħad kull hames snin, il-Korpi Nazzjonali għall-Infurzar għandhom jippubblikaw fuq is-siti web tagħhom rapport dwar l-attivitajiet tagħhom, dwar l-azzjoni ta' infurzar u l-eżitu tagħha, inkluż dwar sanzjonijiet li jkunu ġew applikati. Dawn ir-rapporti għandhom jiġu ppreżentati wkoll lill-Kummissjoni.

6. It-trasportaturi tal-ajru li joperaw u l-intermedjarji għandhom jikkomunikaw id-data tal-kuntatt meħtieġa tal-persuna/i jew korp mahtur biex jaġixxi u jirċievi dokumenti maħruġin mill-Korp jew Korpi Nazzjonali għall-Infurzar f'isimhom fuq bazi permanenti, fl-Istat Membru fejn joperaw, għall-kwistjonijiet koperti minn dan ir-Regolament, lill-Korpi Nazzjonali għall-Infurzar. Il-Korpi Nazzjonali għall-Infurzar jistgħu jiskambjaw din l-informazzjoni ma' xulxin għall-fini tal-infurzar ta' dan ir-Regolament."

15. Jizdied l-Artikolu li ġej:

Artikolu 16a

[...]

"Artikolu 16ac

Soluzzjoni barra mill-qorti għat-tilwim

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-passiġġieri tal-ajru jistgħu iressqu tilwim individwali b'segwitu ta' ilmenti jew talbiet skont dan ir-Regolament lil korp jew korpi responsabbli għas-soluzzjoni barra mill-qorti għat-tilwim. L-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni bil-korp jew korpi responsabbli li jittrattaw it-tilwim skont dan l-Artikolu. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li japplikaw dan il-paragrafu għal tilwim bejn it-trasportaturi tal-ajru jew l-intermedjarji u l-konsumaturi biss."

Artikolu 16b

[...]

Artikolu 16c

[...]

16. L-Artikolu 17 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 17

Rieżami u Rapport

1. Kull tliet snin mid-data tal-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni għandha tirrapporta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar il-lista ta' ċirkostanzi

straordinarji stabbilita fl-Anness, fid-dawl tal-avvenimenti li jaffettwaw l-operat f'waqtu u effettiv tat-titjiriet li jkunu sehhew matul is-sentejn precedenti.

Meta jkun hemm bżonn, ir-rapport għandu jkun akkumpanjat minn proposta legiżlattiva.

2. Tliet snin wara d-data tal-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament u kull hames snin wara, il-Kummissjoni għandha tirrapporta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-operat, l-infurzar u r-riżultati ta' dan ir-Regolament.

Fl-ewwel rapport tliet snin wara d-data tal-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni għandha tivvaluta l-htieġa u l-fattibbiltà tar-revizjoni tal-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament bil-hsieb li tkompli ttejjeb il-protezzjoni tal-passiġġieri u l-kundizzjonijiet ekwi bejn it-trasportaturi tal-ajru tal-Unjoni u ta' pajjiżi terzi kif ukoll l-aspetti tal-konnettività. B'mod partikolari, il-Kummissjoni għandha tivvaluta r-riskji ta' kunflitt ta' ġurisdizzjonijiet u d-diffikultajiet relatati mal-infurzar u għandha tirrakkomanda modi biex jittaffew dawk ir-riskji u jiġu indirizzati dawk id-diffikultajiet. Il-Kummissjoni għandha tivvaluta wkoll il-htieġa tal-aġġustament tal-limiti stipulati fl-Artikolu 7(1a) abbażi ta' statistika dwar l-evoluzzjoni tad-dewmien u l-kancellazzjonijiet mill-hames snin precedenti u kull sena wara d-data ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament.

Il-Kummissjoni għandha wkoll tinkludi informazzjoni dwar it-titjib fil-protezzjoni tal-passiġġieri tal-ajru fuq titjiriet minn pajjiżi terzi operati minn trasportaturi tal-ajru mhux tal-UE.

Ir-rapport għandu jinkludi wkoll rieżami tal-ammonti stabbiliti fl-Artikolu 7(1) u l-perċentwali stabbiliti fl-Artikolu 10(2), filwaqt li jitqiesu fost l-oħrajn l-evoluzzjoni tan-nollijiet tal-ajru, ir-rata tal-inflazzjoni u l-istatistika dwar l-imbark miċhud, il-kancellazzjonijiet, id-dewmien u t-titjiriet ta' konnessjoni mitlufin imputabbli lit-trasportaturi tal-ajru kif ukoll l-istatistika dwar it-tnaqqis fil-grad, matul il-hames snin precedenti.

Meta jkun hemm bżonn, ir-rapport għandu jkun akkumpanjat minn proposti legiżlattivi."

17. L-Anness 1 ta' dan ir-regolament jiżdied bhala l-Anness tar-Regolament Nru 261/2004.

Artikolu 2

Ir-Regolament (KE) Nru 2027/97 huwa emendat kif ġej:

-1. Il-Paragrafu 1 tal-Artikolu 2 huwa emendat kif ġej:

(a) Il-punt (b) huwa sostitwit b'dan li ġej:

"(b) "Trasportatur tal-ajru tal-Unjoni" għandha tfisser trasportatur tal-ajru b'licenzja li jopera valida mogħtija minn Stat Membru f'konformità mad-dispożizzjonijiet tar-Regolament (KE) Nru 1008/2008;"¹⁰

(b) Jizdied il-punt (h):

"(h) "tagħmir ta' mobbiltà" għandha tfisser kwalunkwe tagħmir li huwa maħsub biex jassisti lill-persuni b'dizabbiltà u lill-persuni b'mobbiltà mnaqqsa fil-mobbiltà tagħhom kif definit fl-Artikolu 2(a) tar-Regolament (KE) Nru 1107/2006¹¹."

(c) Jizdied il-punt (i):

"(i) "kelb tal-assistenza rikonoxxut" tfisser kelb imharreg speċifikament sabiex iżid l-indipendenza u l-awtodeterminazzjoni ta' persuni b'dizabbiltà, rikonoxxut uffiċjalment f'konformità mar-regoli nazzjonali applikabbli, meta jkunu jeżistu regoli bħal dawn."

(d) Jizdied il-punt (j):

"(j) "format aċċessibbli" tfisser format li jagħti lill-persuna b'dizabbiltà jew b'mobbiltà mnaqqsa¹ aċċess għal kwalunkwe informazzjoni rilevanti, inkluż li jippermetti lil tali persuna jkollha aċċess b'mod fattibbli u komdu daqs persuna mingħajr ebda insuffiċjenza jew dizabbiltà, u li jissodisfa r-rekwiżiti tal-aċċessibbiltà definiti f'konformità mal-leġislazzjoni applikabbli bħall-Anness I tad-Direttiva (UE) 2019/882."

(e) Jizdied il-punt (k):

"(k) "intermedjarju" tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika, minbarra trasportatur, li tkun qed taġixxi, għal finijiet relatati mal-kummerċ, in-negozju jew il-professjoni tagħha, f'isem trasportatur jew passiġġier għall-konklużjoni ta' kuntratt ta' trasport;"

¹⁰ L-allinjament tad-definizzjoni u t-terminoloġija fit-test kollu ser ikun parti mir-revizjoni tal-ġuristi lingwisti.

¹¹ Ir-Regolament (KE) Nru 1107/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2006 dwar id-drittijiet ta' persuni b'dizabbiltà u ta' persuni b'mobbiltà mnaqqsa meta jivvjagġaw bl-ajru, ĠU L 204, 26.7.2006, p. 1.

(f) Jizzied il-punt (l):

"(l) "oġġett personali" tfisser bagalja li m'ghaddietx miċ-check-in, li tikkostitwixxi aspett meħtieġ tal-ġarr tal-passiġġieri, u li tikkonforma mar-rekwiziti ta' sigurtà u sikurezza, b'dimensjonijiet massimi ta' 40x30x15cm jew bil-kundizzjoni li toqgħod taħt is-siġġu ta' quddiem."

(g) Jizzied il-punt (m):

"(m) "bagalja tal-idejn" tfisser bagalja li ma għaddietx miċ-check-in li mhix oġġett personali u li tikkonforma mar-rekwiziti tas-sigurtà u s-sikurezza."

-1a. Tizzied is-sentenza li ġejja mal-Artikolu 3(1):

"Din tinkludi r-responsabbiltà tat-trasportatur tal-ajru tal-Unjoni fir-rigward tad-dewmien tal-passiġġieri jew tal-bagalji."

1. Jithassar il-paragrafu 2 tal-Artikolu 3.

1a. L-Artikolu 3a huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 3a

Is-somma supplimentari li, f'konformità mal-Artikolu 22(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal, u mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 6a, tista' tintalab minn trasportatur tal-ajru tal-Unjoni meta passiġġier jagħmel dikjarazzjoni speċjali ta' interess fil-konsenja tal-bagalji tiegħu f'destinazzjoni, għandha tkun ibbażata fuq tariffa li tirrifletti l-ispejjeż addizzjonali tat-trasport u l-assigurazzjoni tal-bagalji vvalutati 'l fuq mil-limitu ta' responsabbiltà. It-tariffa għandha tkun disponibbli għall-passiġġieri fuq talba."

1b. Il-paragrafu 1 tal-Artikolu 5 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"1. F'każ ta' mewt jew korriment ta' passiġġieri, it-trasportatur tal-ajru tal-Unjoni għandu mingħajr dewmien, u f'kull każ sa mhux aktar tard minn ħmistax-il ġurnata wara li tkun ġiet stabbilita l-identità tal-persuna fiżika intitolata għall-kumpens, jagħmel hłasijiet bħal dawn bil-quddiem kif jista' jkun meħtieġ sabiex jiġu sodisfatti l-bżonnijiet ekonomiċi immedjati fuq bażi proporzjonata meta titqies it-tbatija mgarrba."

2. Il-paragrafu 2 tal-Artikolu 5 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"2. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 1, hłas bil-quddiem f'każ ta' mewt ta' passiġġieri ma għandux ikun inqas minn 16 % għal kull passiġġier tal-ammont minimu ta' responsabbiltà stabbilit skont l-Artikolu 21(1) tal-Konvenzjoni ta' Montreal u mill-

Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali skont l-Artikolu 24(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal."

3. [...]

3a. Jizdied l-inċiż li ġej fi tmiem l-Artikolu 6(2):

"- informazzjoni lill-persuna b'diżabbiltà jew lill-persuna b'mobbiltà mnaqqsa dwar id-dritt tagħhom li jagħmlu, minghajr hlas, dikjarazzjoni speċjali ta' interess dwar il-valur tat-tagħmir ta' mobbiltà tagħhom."

3b. Jizdiedu l-paragrafi li ġejjin mal-Artikolu 6:

"4. It-trasportaturi tal-ajru kollha għandhom, fuq l-applikazzjonijiet mobbli tagħhom u fuq is-siti web tagħhom, jipprovdu formola li tippermetti lill-passiġġier iressaq minnufih ilment online jew fuq il-karta dwar bagalji danneġġati, ittardjati jew mitlufa. Id-data tal-preżentazzjoni tal-formola għandha titqies mit-trasportatur tal-ajru bħala d-data li fiha jitressaq l-ilment skont l-Artikolu 31(2) u 31(3) tal-Konvenzjoni ta' Montreal, anke jekk it-trasportatur tal-ajru jitlob aktar informazzjoni aktar 'il quddiem. Dan il-paragrafu ma għandux jaffettwa d-dritt tal-passiġġier li jissottometti lment permezz ta' mezzi oħra fl-iskadenzi mogħtija mill-Konvenzjoni ta' Montreal.

5. L-informazzjoni kollha pprovduta skont dan l-Artikolu, inkluż formoli ta' lment, għandha tkun f'format aċċessibbli u disponibbli wkoll għal persuni li ma jużawx għodod digitali.

6. L-obbligi kollha ta' informazzjoni skont dan l-Artikolu għandhom japplikaw ukoll għall-intermedjarji, meta jbigħu trasport bl-ajru lejn, minn jew ġewwa l-Unjoni."

4. Jizdiedu l-Artikoli li ġejjin:

"Artikolu 6a

1. Meta jkun qed iġorr tagħmir ta' mobbiltà li għadda miċ-check-in jew klieb tal-assistenza rikonoxxuti, it-trasportatur tal-ajru tal-Unjoni għandu jiżgura li kull persuna b'diżabbiltà jew persuna b'mobbiltà mnaqqsa tiġi offruta l-għażla li tagħmel, f'format aċċessibbli, dikjarazzjoni speċjali ta' interess skont l-Artikolu 22(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal, meta tibbukkja, fl-istess hin tan-notifika skont l-Artikolu 6 tar-Regolament (KE) Nru 1107/2006, u mhux aktar tard minn meta t-tagħmir jingħata f'idejn it-trasportatur tal-

ajru u, fil-każ ta' kelb tal-assistenza rikonoxxut, waqt l-imbarkazzjoni. F'każ bħal dan, it-trasportatur tal-ajru tal-Unjoni ma għandux jitlob lill-passiġġieri kkonċernati tariffa addizzjonali. Meta t-tagħmir jinqered, jintilef, issirlu hsara jew jittardja, jew f'każ ta' mewt jew korriment ta' kelb tal-assistenza rikonoxxut, it-trasportatur tal-ajru tal-Unjoni jista' jitlob lill-persuna b'diżabbiltà jew lill-persuna b'mobbiltà mnaqqsa biex issostni l-ammont tal-interess fid-dikjarazzjoni bi prova tal-kost tas-sostituzzjoni, inkluż is-sostituzzjoni temporanja, tat-tagħmir tal-mobbiltà jew tal-kelb tal-assistenza rikonoxxut.

Meta jbigħu trasport bl-ajru f'isem it-trasportatur tal-ajru tal-Unjoni, l-intermedjarji għandhom joffru lill-passiġġieri kkonċernati l-għażla li jagħmlu, f'format aċċessibbli, dikjarazzjoni ta' interess speċjali skont l-Artikolu 22(2) tal-Konvenzjoni ta' Montreal, waqt il-prenotazzjoni u fl-istess hin tan-notifika skont l-Artikolu 6 tar-Regolament (KE) Nru 1107/2006. Din id-dikjarazzjoni ta' interess speċjali għandha tingħata taħt l-istess kundizzjonijiet kif stipulati fil-paragrafu ta' qabel dan. L-intermedjarju għandu jibgħat id-dikjarazzjoni lit-trasportatur tal-ajru tal-Unjoni malajr kemm jista' jkun.

2. [...]

3. Fil-każ ta' qirda, telf, hsara jew dewmien fit-trasport ta' tagħmir tal-mobbiltà li għadda miċ-check-in jew fil-każ ta' mewt jew korriment ta' kelb tal-assistenza rikonoxxut, it-trasportatur tal-ajru tal-Unjoni għandu jkun responsabbli għall-ħlas ta' somma li ma taqbiżx is-somma ddikjarata mill-passiġġier; sakemm ma jurix li s-somma ddikjarata hija akbar mill-interess proprju tal-persuna fit-twassil fid-destinazzjoni.

4. Fejn japplika l-paragrafu 3, u mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 7, 8 u għar-raba' paragrafu tal-Anness I tar-Regolament 1107/2006, it-trasportaturi tal-ajru tal-Unjoni għandhom jagħmlu l-isforzi raġonevoli kollha malajr biex jipprovdu sostituzzjonijiet temporanji meħtieġa minnufih għal tagħmir ta' mobbiltà li għadda miċ-check-in u soluzzjonijiet temporanji minflok klieb tal-assistenza rikonoxxuti. Il-persuna b'diżabbiltà jew il-persuna b'mobbiltà mnaqqsa għandha tithalla żżomm dik is-sostituzzjoni temporanja mingħajr ħlas sakemm il-kumpens imsemmi fil-paragrafu 3 ikun thallas jew sakemm it-trasportaturi tal-ajru tal-Unjoni jkunu kkumpensaw lill-persuni ġuridiċi jew fiżiċi għall-kostijiet tas-sostituzzjoni temporanja meħtieġa tat-tagħmir tal-mobbiltà jew ta' kelb tal-assistenza rikonoxxut.

5. Il-konformità mal-paragrafu 4 ma għandhiex tikkostitwixxi rikonoxximent tar-responsabbiltà tat-trasportatur tal-ajru tal-Unjoni.

Artikolu 6b

[...]

Artikolu 6c

[...]

Artikolu 6d

1. Mingħajr preġudizzju għar-Regolament (KE) Nru 1008/2008, meta jbigħu trasport bl-ajru lejn, minn jew fl-Unjoni, it-trasportaturi tal-ajru u l-intermedjarji kollha għandhom jindikaw b'mod ċar, f'format aċċessibbli, waqt il-prenotazzjoni, kif ukoll fuq l-applikazzjonijiet mobbli tagħhom u fuq is-sit web tagħhom, u wkoll, għat-trasportaturi tal-ajru, jagħmlu disponibbli fuq talba fl-ajruport (inkluż il-magni taċ-check-in fejn wiehed jinqeda waħdu):

- il-kwota massima tal-bagalji f'termini ta' qisien u piż li l-passiġġieri jithallew iġorru fil-kabina, u fl-istiva tal-inġenju tal-ajru għall-klassi tal-biljett rispettiv għal kull titjira inkluża fil-prenotazzjoni ta' passiġġier,
- kwalunkwe restrizzjoni fuq l-għadd ta' oġġetti li tigi applikata fi hdan kwota massima partikolari tal-bagalji,
- il-kundizzjonijiet li taħthom għandhom jingarru oġġetti fragli jew ta' valur, bħal strumenti mużikali, tagħmir tal-isport, pushchairs tat-tfal, siġġijiet tat-trabi fil-kabina tal-passiġġieri jew fl-istiva tal-merkanzija tal-inġenju tal-ajru,
- mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 1a, imposti addizzjonali potenzjali applikati għall-garr ta' bagalji li għaddew jew li ma għaddewx miċ-check-in, inkluż strumenti mużikali msemija fl-Artikolu 6e,
- ir-raġunijiet speċifiċi li jistgħu jipprekludu l-garr fil-kabina ta' bagalji li ma jgħaddux miċ-check-in skont il-paragrafu 2.

1a. Mingħajr preġudizzju għar-Regolament (KE) Nru 1107/2006, it-trasportaturi tal-ajru għandhom iħallu lill-passiġġieri jgħorru oġġett personali fil-kabina u mingħajr kost miżjud.

2. Meta għal raġunijiet speċifiċi, bħal raġunijiet ta' sikurezza, raġunijiet ta' kapaċità jew bidla fit-tip tal-inġenju tal-ajru wara li tkun saret il-prenotazzjoni, ma jkunux jistgħu jiġu trasportati fil-kabina oġġett personali msemmi fil-paragrafu 1a jew bagalja tal-idejn, it-trasportatur tal-ajru jista' jgħorr daww il-bagalji li ma għaddewx miċ-check-in fl-istiva tal-inġenju tal-ajru, iżda mingħajr kost ulterjuri għall-passiġġier.

2a. Il-paragrafi 1a u 2 għandhom japplikaw għat-trasportaturi tal-ajru kollha li jitolqu minn ajruport li jinsab fit-territorju ta' Stat Membru li għalih japplikaw it-Trattati u għat-trasportaturi tal-ajru kollha tal-Unjoni li jaslul fit-territorju ta' Stat Membru li għalih japplikaw it-Trattati.

3. Dan l-Artikolu ma jaffettwax ir-restrizzjonijiet fuq il-bagalji li ma jgħaddux miċ-check-in stabbiliti bir-regoli tal-UE u dawk internazzjonali dwar is-sigurtà u s-sikurezza bħar-Regolament (KE) Nru 300/2008 u r-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 2015/1998.

Artikolu 6e

1. Trasportatur tal-ajru tal-Unjoni għandu jhalli passiġġier iġorr strument mużikali fil-kabina tal-passiġġieri ta' inġenju tal-ajru soġġett għar-regoli ta' sigurtà u sikurezza applikabbli u l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u r-restrizzjonijiet tal-inġenju tal-ajru kkonċernat. L-istrumenti mużikali għandhom jiġu aċċettati għat-trasport fil-kabina tal-inġenju tal-ajru dment li tali strumenti jistgħu jiġu stivati b'mod sigur f'kompartiment xieraq tal-bagalji fil-kabina jew taħt sigġu tal-passiġġieri adatt. Trasportatur tal-ajru jista' jiddetermina li strument mużikali għandu jifforma parti mill-kwota permessa tal-bagalji li ma jgħaddux miċ-check-in ta' passiġġier u ma jingarrx b'zieda ma' dik il-kwota.

2. Soġġett għar-regoli ta' sigurtà u sikurezza applikabbli, meta strument mużikali jkun kbir wisq biex jiġi stivat b'mod sikur f'kompartiment xieraq tal-bagalji fil-kabina jew taħt sigġu tal-passiġġieri adatt, it-trasportatur tal-ajru jista' jitlob il-ħlas ta' biljett addizzjonali meta t-tali strumenti mużikali jingarru bħala bagalji li ma jgħaddux miċ-check-in fuq sigġu ieħor. Barra minn hekk, il-passiġġieri jistgħu jintalbu jagħzlu u jixtru sigġijiet hdejn xulxin kemm għall-passiġġier kif ukoll għall-istrument mużikali, fejn wiehded dejjem ikun sigġu hdejn it-tieqa għall-istrument mużikali. Meta disponibbli u jekk jintalab hekk, l-istrumenti mużikali għandhom jingarru f'parti msahħna tal-istiva tal-merkanzija tal-inġenju tal-ajru soġġett għar-regoli ta' sigurtà applikabbli, ir-restrizzjonijiet tal-ispazju u l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi tal-inġenju tal-ajru kkonċernat."

5. L-Artikolu 7 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 7

Il-Kummissjoni għandha tirrapporta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill sa [id-data ser tiġi indikata fi stadju aktar tard] dwar l-operat u r-riżultati ta' dan ir-Regolament."

6. L-Anness tar-Regolament (KE) Nru 2027/97 huwa sostitwit bl-Anness 2 ta' dan ir-Regolament.

Artikolu 3

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fl-ghoxrin jum wara l-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Għandu japplika minn ... [sentejn mid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament].

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Parlament Ewropew
Il-President

Għall-Kunsill
Il-President